

BIDRAG
TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

SAMMANDRAG AF
KUNGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAFVANDES
ÅRSVÄXTBERÄTTELSE

FÖR ÅR

1900.

(ÅRGÅNG 27.)

UTARBETADT I STATISTISKA CENTRALBYRÅN.

POUR LE RÉSUMÉ EN FRANÇAIS VOIR PAGE 19.

STOCKHOLM
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER.
1900.

Bidrag till Sveriges officiella statistik. N, Jordbruk och boskapsskötsel. – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1867-1912.

I denna serie utkom följande delserier:

1867-1912: Hushållningssällskapens berättelser för år ... / jämte sammandrag, utarb. af Statistiska centralbyrån. – Täckningsår: 1865-1911 = 1-47 och
1874-1910: Sammandrag av Kungl. Maj:ts befallningshavandes årsväxtberättelser för åren ... / utarb. av Statistiska centralbyrån. – Täckningsår: 1874-1910 = Årg. 1-37. – Utbruten ur Sammandraget i Hushållningssällskapens årsberättelser.

Föregångare:

Kongl. Maj:ts befallningshafvandes femårsberättelse för åren ... – Stockholm, 1823-1857.

Täckningsår: 1822-1851/55.

I femårsberättelserna finns länsvisa statistiska uppgifter om jordbruk och boskapsskötsel.

Efterföljare:

Jordbruk och boskapsskötsel / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1916-1964. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1913-1963.

Årsväxten / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1912-1963. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1962.

Översiktspublikationer:

Historisk statistik för Sverige. 2, Väderlek, lantmäteri, jordbruk, skogsbruk, fiske t.o.m. år 1955. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1959.

S. 23: Tab. D 10. Hemman och hemmansdelar i södra och mellersta Sverige efter mantal 1750-1900. Se Diagram Fig. 8.

S. 23-25: Tab. D. 11. Hemman och hemmansdelar i södra och mellersta Sverige efter mantal länsvis 1750-1900.

S. 26: Tab. D 12. Brukningsenheter inom olika storleksgrupper 1885-1910. Se Diagram Fig 9.

S. 33: Tab. E 1. Nyodlingar i hektar 1871-1955.

S. 33: Tab. E 2. Areal av olika ägoslag 1800-1920.

S. 36-38: Tab. E 5. Åkerjordens användning: areal använd för spannmål i 1 000 ha 1865-1955. Se Diagram Fig. 6.

S. 38-40: Tab. E 6. Åkerjordens användning: areal använd för andra växtslag än spannmål i 1 000 ha 1865-1955. Se Diagram Fig. 13.

S. 41: Tab. E 7. Åkerjordens användning 1866-1955: relativ fördelning, %.

S. 44: Tab. E 12. Allmän skördesiffra 1786-1955.

S. 45: Tab. E 13. Utsäde i ton 1802-1820.

S. 45: Tab. E 14. Utsäde i ton 1818-1860.

S. 46: Tab. E 15. Utsäde i ton 1865-1955.

S. 46: Tab. E 16. Skörd i 1 000-tal ton 1802-1820. Se Diagram Fig. 15.

S. 47: Tab. E 17. Skörd i 1 000-tal ton 1818-1860. Se Diagram Fig. 16 och 17.

S. 47-49: Tab. E 18. Skörd av spannmål i 1 000-tal ton 1860-1955. Se Diagram Fig. 16.

S. 50-52: Tab. E 19. Skörd av potatis, rotfrukter, hö och halm i 1 000-tal ton 1866-1955. Se Diagram Fig. 17.

S. 59: Tab. E 27. Skörd i miljoner skördeenheter 1866-1955.

S. 59: Tab. E 28. Skörd i skördeenheter per ha 1866-1955.

S. 60: Tab. E 29. Skörd per ha av vissa växtslag i deciton 1866-1955.

S. 61: Tab. E 31. Husdjur 1805-1820: översikt. Se Diagram Fig. 18 och 19.

S. 61: Tab. E 32. Husdjur 1818-1860. Se Diagram Fig. 18.

S. 62: Tab. E 33. Husdjur 1861-1911. Se Diagram Fig. 18.

S. 63: Tab. E 34. Husdjur 1913-1955. Se Diagram Fig. 18.

S. 67: Tab. E 38. Hästar och kor länsvis 1850-1955: index (1870 = 100).

S. 70: Tab. E 41. Nötkreatursenheter 1871-1955.

S. 70: Tab. E 42. Den vegetabiliska och animaliska produktionen 1871-1955.

S. 71: Tab. E 43. Den animaliska produktionen i 1 000 ton 1871-1913. Se Diagram Fig. 21 och 22.

S. 73: Tab. E 47. Renar 1865-1955.

S. 77: Tab. E 55. Hushållningssällskapen 1882-1955: översikt.

BISOS N digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) med stöd från Riksbankens Jubileumsfond, 2009.
Vid digitaliseringen har en innehållsförteckning skapats och lags till.

BIDRAG
TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

SAMMANDRAG AF
KUNGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAFVANDES
ÅRSVÄXTBERÄTTELSE

FÖR ÅR

1900.

(ÅRGÅNG 27.)

UTARBETADT I STATISTISKA CENTRALBYRÅN.

POUR LE RÉSUMÉ EN FRANÇAIS VOIR PAGE 19.

STOCKHOLM
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER.
1900.

INNEHÅLL.

	Sid.
Underdånig berättelse.....	3-12.
I. Sammandrag af Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes omdömen om skörden år 1900.....	4.
Sammandrag af Länsstyrelsernas omdömen om 1900 års skörd.....	6.
II. Quantitativ beräkning af uppgifterna om 1900 års skörd....	8.
Tab. A. Jemförelse mellan 1900 års och 1876-1895 årens grödor, bestämda efter skördade korntalet af olika växtslag.....	9.
Tab. B. Sädesslagens medelvigt i kilogram för 1 hektoliter, åren 1876-1895 samt år 1900.....	10.
Tab. C. Sädesskördens beräknade vikt år 1900.....	11.
 Tabellbilaga	 14-16.
Tab. 1. Sammandrag af kronolänsmännens rapporter om skörden år 1900.....	14.
Tab. 2. Beräknad skörd af säd och potatis år 1900.....	16.
 Tabellöfversigter.....	 17-18.
Bilaga 1. Skörden i korntal samt vigten pr hektoliter, åren 1874-1900.....	17.
Bilaga 2. Allmänna omdömen om skörden af hö och halm, åren 1874-1900.....	17.
Bilaga 3. Hela skörden, i hektoliter och i deciton, åren 1874-1900.....	18.
 Résumé.....	 19.

T I L L K O N U N G E N.

Till åttlydnad af de föreskrifter, som meddelats i Eders Kungl. Maj:ts nådiga bref den 5 juni 1874, anhåller Statistiska Centralbyrån i underdånighet att härmed få afgifva sin redogörelse för 1900 års skörd. I likhet med hvad tillförene varit fallet, lemnas först en sammanställning af de allmänna omdömen om årsväxten, som af de särskilda länsstyrelserna uttalats, samt Centralbyråns

härpå grundade totalomdöme om hela rikets skörd, och härefter följa de beräkningar öfver skördemängd, spannmålsens vikt m. m., hvilka kunnat af Centralbyrån utföras med ledning dels af hus-hållningssällskapens senaste uppgifter om utsädesbeloppen, dels ock af de för hvarje länsmansdistrikt afgifna rapporter om skördens korntal och dylikt.

I.

Sammandrag af Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes omdömen om skörden år 1900.

Ur dessa omdömen,¹⁾ hvilka från den 15 oktober till den 6 november innevarande år inkommo till Statistiska Centralbyrån, meddelas följande utdrag, nämligen:

för *Stockholms län* (ink. till Stat. Cb. d. 31 okt. 1900):

att årets skörd varit *god*;

för *Uppsala län* (ink. d. 5 nov.):

att skörden i sin helhet bedömd blifvit *god*;

för *Södermanlands län* (ink. d. 27 okt.):

Hösthvetet, hvars bergning försiggått under mycket gynsamma väderleksförhållanden, har lemnat ymnig skörd af utmärkt beskaffenhet. Vårhvetet, hvilket sädeslag odlas endast i vissa trakter af länet, har gifvit god skörd af utmärkt beskaffenhet. Höstrågen, som likaledes blifvit väl inbergad, har blifvit af synnerligen god beskaffenhet och lemnat riklig skörd. Vårråg odlas helt obetydligt och lærer hafva gifvit öfver medelmåttig skörd.

Vårsåden af korn, hafre och blandsäd har i några distrikt lidit af torka, men i allmänhet lemnat god skörd af utmärkt beskaffenhet.

Ärter, hvilka icke odlas i någon större omfattning, hafva gifvit fullt medelmåttig skörd.

Vicker odlas i allmänhet till grönfoder; der skörden här af tagits mogen, har den blifvit medelmåttig.

Potatisen anses lemna mera än medelmåttig skörd af utmärkt beskaffenhet.

Höskörden har på första årets vallar varit betydligt under medelmåttan, på andra och tredje årets vallar deremot god. Bergningen här af gynnades af lämplig väderlek; kvaliteten var utmärkt.

Halmen af såväl höst- som vårsäd har lemnat god skörd af utmärkt beskaffenhet.

Såsom allmänt omdöme om innevarande års skörd i länet anser sig Konungens Befallningshafvande följaktligen böra uttala att densamma varit *god*;

för *Östergötlands län* (ink. d. 2 nov.):

att såväl höstsäd som vårsäd lemnat riklig skörd;

att potatisen äfven gifvit en riklig afkastning samt att skörden af andra rotfrukter varit fullt medelmåttig;

att höskörden, som på odlad jord till följd af föregående års stränga torka delvis fellsagit, likväl kan betecknas såsom fullt medelmåttig och till beskaffenheten god;

att halmkastningen kan anses hafva varit god; samt

att bergningsvädret i allmänhet varit synnerligen gynnsamt.

På grund här af finner sig Konungens Befallningshafvande böra uttala det allmänna omdöme angående årets skörd, att densamma bör anses såsom *mycket god*;

för *Jönköpings län* (ink. d. 26 okt.):

Af kronolänsmännens primäruppgifter äfvensom en utaf länets hushållningssällskaps förvaltningsutskott uppgjord beräkning af det

korntal, som kan anses ungefärligen beteckna ymnig, god, medelmåttig och knapp skörd, särskildt för råg, hafre och potatis och särskildt för hvarje härad i länet, anser länsstyrelsen framgå:

att höstsåden lemnat öfver medelmåttig skörd;

att vårsåden gifvit nära god skörd;

att potatisen äfvensom andra rotfrukter lemnat nära god afkastning;

att höskörden varit medelmåttig;

att halmkastningen varit god;

samt att bergningsvädret varit synnerligen gynnsamt.

Till följd här af kan Kungl. Maj:ts Befallningshafvande uttala det allmänna omdöme om årets skörd inom länet, att densamma blifvit *öfver medelmåttig*;

för *Kronobergs län* (ink. d. 27 okt.):

att höstsåden, nästan uteslutande bestående af råg, lemnat öfver medelmåttig skörd af god beskaffenhet;

att vårsåden, hvaraf hufvudsakligen odlas korn och hafre samt endast i ringa mån hvete, råg och blandsäd, gifvit öfver medelmåttig skörd af i allmänhet god beskaffenhet;

att potatisen gifvit god skörd af god beskaffenhet;

att höskörden, som bergats under gynsamma förhållanden, lemnat fullt medelmåttig skörd af god beskaffenhet;

att halmkastningen blifvit nära god;

att såväl sädesgrödan som hö- och halmkörden öfver hufvud taget blifvit mer än tillräcklig för ortens behof; samt

att väderleken särskildt under bergningstiden varit särdeles gynsam.

På grund här af anser Konungens Befallningshafvande sig kunna uttala det allmänna omdöme, att innevarande års skörd inom länet utfallit *öfver medelmåttan*;

för *Kalmar län* (ink. d. 5 nov.):

att höstsädeslagen lemnat god och vårsädeslagen fullt medelmåttig afkastning af i allmänhet mycket god beskaffenhet;

att potatiskörden blifvit både till kvantitet och kvalitet god;

att höskörden, som i södra länsdelen med Öland blifvit till mängden ringa, i det hela taget utfallit å odlad jord något under medelmåttan och å naturliga ängar medelmåttig samt inhemtats under gynsammaste bergningsförhållanden;

och att halmkastningen, hvilken i likhet med höskörden från odlad jord, i fråga om mängden företer stor ojämnhet i skilda orter, i allmänhet dock kan anses rikligare än medelmåttig och är till beskaffenheten god.

På grund här af uttalar Kungl. Maj:ts Befallningshafvande det allmänna omdöme om årets skörd, att densamma utfallit *öfver medelmåttig*;

för *Gotlands län* (ink. d. 26 okt.):

att årsväxten varit *god*;

för *Blekinge län* (ink. d. 26 okt.):

att höstsåden kan anses hafva gifvit öfver medelmåttig skörd af god beskaffenhet;

att vårsåden, hvaraf mest odlas hafre och korn, i större delen af länet gifvit — särskildt hvad hafren beträffar — betydligt under medelskörd;

att skörden af rotfrukter varit, beträffande potatis, som delvis hämmats i utvecklingen af ovanligt tidigt inträffade frostnätter samt äfven här och hvar angripits af röta, medelmåttig, men beträffande andra slag af rotfrukter ej obetydligt öfver medelmåttig, af god beskaffenhet;

att höskörden från odlad jord blifvit i östra och mellersta delen af länet under, men i västra delen öfver medelmåttig samt från naturliga ängar fullt medelmåttig i hela länet;

¹⁾ Dessa länsstyrelsernas omdömen jemte de hufvudsakliga resultaten af Statistiska Centralbyråns beräkningar äro, i den mån de sistnämnda hunnit verkställas, genom Post- och Inrikes Tidningar till allmänhetens kännedom redan meddelade.

att halmfaskningen af höstsäd varit god men af vårsäd utfallit betydligt under medelmåttan samt att bergningsvädret i allmänhet varit särdeles gynnsamt.

Vid nu berörda förhållanden, och med hänsyn till att hafre och potatis äro att betrakta såsom länets hufvudsäde, kan totalomdömet angående innevarande års skörd inom länet ej blifva högre än att den utfallit *medelmåttig*;

för *Kristianstads län* (ink. d. 2 nov.):

att höstsäden, som blifvit inbergad under delvis ganska ogynsam väderlek, lemnat god skörd af god beskaffenhet;

att vårsäden, som hufvudsakligen utgöres af korn och hafre, blifvit inbergad under gynsamare förhållanden samt gifvit fullt medelmåttig skörd af god beskaffenhet;

att potatis likasom sockerbetor lemnat fullt medelmåttig skörd af i allmänhet god beskaffenhet, potatisen dock i några orter skadad af röta;

att höskörden från odlad jord varit betydligt under medelmåttan och från naturliga ängar nära medelmåttig, men af god beskaffenhet; samt att halmfaskningen varit af höstsäd öfver medelmåttig och af vårsäd fullt medelmåttig samt af god beskaffenhet.

På grund häraf anser sig Länstyrelsen kunna uttala det allmänna omdöme om innevarande års skörd, att den utfallit *öfver medelmåttan*;

för *Malmöhus län* (ink. d. 1 nov.):

att skörden varit *öfver medelmåttig*;

för *Hallands län* (ink. d. 15 okt.):

Rågen, hvars bergning i allmänhet försiggått under gynsamma väderleksförhållanden, har lemnat medelskörd i norra och södra delen af länet och i mellersta delen mer än medelskörd af synnerligen god beskaffenhet.

Hvetet, som likaledes blifvit väl inbergadt, har blifvit af god beskaffenhet och lemnat öfver medelskörd.

Hafren och kornet, hvilka sädesslag i allmänhet icke skadats af nederbörd, hafva gifvit mer än medelskörd.

Höskörden kan efter en god andra skörd anses i sin helhet hafva utfallit med knapp medelskörd af oklanderlig beskaffenhet.

Halmfaskningen af vintersäden torde lemna öfver medelskörd, men af vårsäden endast medelskörd.

Potatisen anses gifva ovanligt god skörd till både beskaffenhet och mängd.

Öfriga rotfrukter väntas gifva särdeles riklig skörd af mycket god beskaffenhet.

Såsom allmänt omdöme kan uttalas, att årets skörd inom länet till mängden utfallit *icke obetydligt öfver medelmåttan* och i afseende å beskaffenheten är att anse såsom *mycket god*;

för *Göteborgs och Bohus län* (ink. d. 5 nov.):

att höstsädena, råg och hvete, hvilket senare sädesslag i endast ringa omfattning odlas, lemnat öfver medelmåttig skörd af god beskaffenhet;

att vårsädena hafre, som utgör länets hufvudsäde, samt korn och blandsäd gifvit icke obetydligt öfver medelmåttig skörd af god beskaffenhet;

att afkastningen af ärter, bönor och vicker, hvilka sädesslag odlas i blott ringa omfattning, varit nära medelmåttig;

att potatisskörden blifvit riklig och af god beskaffenhet;

att öfriga rotfrukter lemnat god afkastning såväl till beskaffenhet som till myckenhet;

att lin, som i obetydlig grad utgör föremål för odling, lemnat medelmåttig skörd;

att hö såväl å odlad jord som å naturlig äng lemnat nära medelmåttig skörd af mycket god beskaffenhet; samt

att halmfaskningen blifvit god såväl till mängd som beskaffenhet;

anseende sig Konungens Befallningshafvande på grund af nu angifna förhållanden och särskildt med hänsyn till skördens goda beskaffenhet kunna fälla det allmänna omdöme om innevarande års skörd i länet att den blifvit *god*;

för *Elfsborgs län* (ink. d. 6 nov.):

att höstsäden, som hufvudsakligen består af råg, lemnat god skörd af utmärkt beskaffenhet;

att beträffande hafre, korn och blandsäd, af hvilka hafre är länets förnämsta säde, skörden jemväl blifvit god och är af utmärkt beskaffenhet;

att skidfrukter, såsom ärter, bönor och vicker, hvilka odlas ringa, gifvit god skörd;

att af rotfrukter potaterna lemnat ymnig skörd af utmärkt beskaffenhet och rofvorna, hvilka odlas endast å större egendomar, lemnat god skörd;

att höskörden varit medelmåttig, men af utmärkt beskaffenhet; samt

att halmfaskningen varit god och blifvit inbergad under gynsamma förhållanden.

Med stöd af hvad sålunda blifvit anfördt, anser Konungens Befallningshafvande sig böra såsom sitt omdöme om skörden inom länet i dess helhet uttala, att under det densamma allmänneligen varit af utmärkt beskaffenhet, säden och rotfrukterna lemnat *god* skörd, men foderskörden varit *medelmåttig*;

för *Skaraborgs län* (ink. d. 27 okt.):

att höstsäden i allmänhet gifvit god, delvis riklig skörd;

att vårsäden lemnat fullt medelmåttig skörd;

att potatisen lemnat en god, flerstädes ymnig afkastning af mycket god beskaffenhet;

att öfriga rotfrukter gifvit fullt medelmåttig skörd af god beskaffenhet;

att höskörden, hvars bergning försiggått under särdeles gynsam väderlek, lemnat fullt medelmåttig afkastning; samt

att såväl höst- som vårsäden lemnat öfver medelmåttigt halm-utbyte af god beskaffenhet.

Med hänsyn till dessa förhållanden anser sig Konungens Befallningshafvande kunna angående årsväxten uttala det allmänna omdöme, att jordbruket inom länet gifvit *öfver medelmåttig* afkastning;

för *Vermlands län* (ink. d. 24 okt.):

att höstsädet i vissa distrikt lemnat riklig och i allmänhet god skörd;

att jemväl skörden af vårsäden och potatisen samt halmfaskningen varit god;

att deremot höskörden, särskildt med hänsyn dertill att första årets vallar på grund af väderleksförhållandena nästlidet års höst varit klena, icke kan anses hafva lemnat mer än medelmåttig skörd; samt

att bergningsvädret varit synnerligen gynnsamt.

Totalomdömet om skörden blifver, vid ofvanberörda förhållanden, att densamma varit *nära god*;

för *Örebro län* (ink. d. 31 okt.):

att hvetet, som på ett och annat ställe angripits af sot, har lemnat god skörd af god qualité;

att rågen lemnat god skörd af fullviktig och god beskaffenhet;

att kornet, som odlas mindre i länet, lemnat god skörd;

att hafren lemnat god skörd af god beskaffenhet;

att blandsäd, som obetydligt odlas, gifvit god skörd;

att ärter gifvit god skörd af god beskaffenhet;

att potatis lemnat god skörd till både beskaffenhet och mängd;

att öfriga rotfrukter gifvit fullt medelmåttig skörd;

att hö lemnat fullt medelmåttig skörd af god beskaffenhet; samt att halmfaskastningen varit fullt medelmåttig.

Till följd häraf kan Konungens Befallningshafvande uttala det allmänna omdöme om årets skörd inom länet att densamma varit *god*;

för *Vestmanlands län* (ink. d. 27 okt.):

att skörden kan betraktas såsom öfver medelmåttig samt att beskaffenheten deraf varit särdeles god;

för *Kopparbergs län* (ink. d. 31 okt.):

att höstsåden, som hufvudsakligen består af råg och i länets sydligare socknar till någon mindre del af hvete, lemnat öfver medelmåttig skörd af god beskaffenhet;

att skörden af vårsäd, hvaraf mest odlas hafre och korn samt i obetydligare mån jemväl hvete, varit fullt medelmåttig af i allmänhet god beskaffenhet;

att af potatisen erhållits fullt medelmåttig skörd af god, delvis utmärkt beskaffenhet;

att höskörden såväl från odlad jord som från naturliga ängar varit något under medelmåttan, men af god beskaffenhet, samt att halmfaskastningen, som af höstsåden varit fullt medelmåttig och af vårsåden medelmåttig, likaledes är af god beskaffenhet;

och får på grund häraf Konungens Befallningshafvande, med tillkännagifvande att bergningsvädret varit gynnsamt, såsom allmänt omdöme om innevarande års skörd inom länet uttala den mening, att skörden blifvit *medelmåttig*, af god beskaffenhet;

för *Gefleborgs län* (ink. d. 25 okt.):

att höstsåden gifvit nära god skörd af god beskaffenhet;

att vårsåden lemnat nära god skörd, i allmänhet af god beskaffenhet, men till någon mindre del inom norra delen af Helsingland frostsadad;

att potatisen gifvit nära god skörd, i allmänhet af särdeles god beskaffenhet;

att höskörden varit medelmåttig och af god beskaffenhet;

samt att halmen lemnat öfver medelmåttig skörd, af god beskaffenhet och väl bergad;

och kan i följd häraf såsom allmänt omdöme om skörden inom länet uttalas, att densamma varit *öfver medelmåttig*;

för *Vesternorrlands län* (ink. d. 30 okt.):

att försommarens torra väderlek och flerstädes äfven ogynnsamt bergningsväder menligt inverkat på höskörden, men att väderleken deremot varit gynnsam för säd och rotfrukter, dock att kornet i vissa trakter blifvit i någon mån frotskadadt;

att höskörden från odlad jord utfallit under medelmåttan och från naturlig äng betydligt under medelmåttan; kvaliteten dock i allmänhet god;

att såden, som utgöres hufvudsakligen af korn och mindre allmänt af råg, lemnat öfver hufvud god och välbergad skörd;

att potatisen lemnat medelmåttig skörd af ovanligt god beskaffenhet;

att halmfaskastningen varit öfver medelmåttan och af god, delvis mycket god beskaffenhet;

samt att på grund häraf skörden i sin helhet kan anses god, om ock kvantitativt, med hänsyn till utfallet af höskörden, som flerstädes blifver otillräcklig för ortens behof, *icke fullt medelmåttig*;

för *Jemtlands län* (ink. d. 5 nov.):

att höskörden blifvit under medelmåttan;

att halmfaskastningen blifvit fullt medelmåttig och af god beskaffenhet;

att skörden af säd blifvit medelmåttig och i allmänhet väl inbergad; samt

att potatisen, ehuruval den på flere orter blifvit skadad af frost, likväl kan anses hafva lemnat medelmåttig skörd af god beskaffenhet;

för *Vesterbottens län* (ink. d. 5 nov.):

att höstsåden, som uteslutande består af råg, i allmänhet gifvit en medelmåttig skörd af god beskaffenhet;

att kornet, ortens hufvudsäde, inom Umeå och Skellefteå fögderier äfvenledes lemnat en i allmänhet medelmåttig skörd af god beskaffenhet, hvaremot detsamma inom Lappmarksfögderiet flerstädes måst skördas omoget och delvis totalt felslagit;

att potatisen på de flesta ställen lemnat en fullt medelmåttig skörd af god beskaffenhet; samt

att höskörden från såväl odlad jord som från naturlig äng blifvit under medelmåttan, men att halmfaskastningen deremot varit fullt medelmåttig och af god beskaffenhet.

Med hänsyn till dessa förhållanden finner Konungens Befallningshafvande sig böra uttala det allmänna omdömet om skörden inom länet, att densamma blifvit beträffande spanmål och potatis medelmåttig utom i Lappmarksfögderiet, der spanmålskörden blifvit mycket under medelmåttan, samt beträffande foder nästan medelmåttig;

för *Norrbottnens län* (ink. d. 2 nov.):

Rågen, som endast i kustsocknarna utgör föremål för nämnvärd odling, har lemnat en skörd betydligt under medelmåttan och delvis skadad af frost;

kornet, som utgör hufvudsädet, har flerstädes skadats af frost och skördats omoget; skördens utfall kan betecknas såsom nära missväxt;

hafren odlas nästan uteslutande såsom grönfoder; afkastningen öfver medelmåttan;

utfallet af potatisskörden kan med hänsyn till frostskada i lappmarkssocknarna och en del kustsocknar betecknas såsom under medelmåttan;

öfriga rotfrukter odlas högst obetydligt, så godt som uteslutande i trädgårdar;

høafkastningen såväl från odlad jord, som från naturliga ängar: ej obetydligt under medelmåttan;

halmfaskastningen: riklig.

Såsom totalomdöme öfver årets skörd inom länet kan uttalas att densamma utfallit *betydligt under medelmåttan*.

Sammanfattas ofvan meddelade omdömen, så vidt de gälla skörden i dess helhet inom hvarje län, erhålles följande

Sammandrag af Länsstyrelsernas omdömen om 1900 års skörd.

Stockholms län	god.
Uppsala län	god.
Södermanlands län	god.
Östergötlands län	mycket god.
Jönköpings län	öfver medelmåttan.
Kronobergs län	öfver medelmåttan.
Kalmar län	öfver medelmåttan.
Gotlands län	god.
Blekinge län	medelmåttig.
Kristianstads län	öfver medelmåttan.
Malmöhus län	öfver medelmåttan.
Hallands län	god. ¹⁾
Göteborgs och Bohus län	god.

¹⁾ Jemför ordalydelsen i ofvan anförda utdrag ur länsredogörelsen.

Elfsborgs län	god. ¹⁾
Skaraborgs län	öfver medelmåttan.
Vermlands län	nära god.
Örebro län	god.
Västmanlands län	öfver medelmåttan.
Kopparbergs län	fullt medelmåttig. ¹⁾
Gefleborgs län	öfver medelmåttan.
Vesternorrlands län	icke fullt medelmåttig. ¹⁾
Jemtlands län	något under medelmåttan. ¹⁾
Vesterbottens län	något under medelmåttan. ¹⁾
Norrbottens län	betydligt under medelmåttan.

Hela riket **Nära god.**

Om nu enligt den värdeskala för de särskilda länen, som år 1890 upprättades och för hvilken då i årets Sammandrag lemnades redogörelse, de län, hvilkas skördeutfall varit detsamma eller i det närmaste detsamma, föras tillhopa, visar sig, att 1900 års skörd i fråga om länen kan sålunda betecknas:

mycket god	i 1 län med 7 % af medelskörden i riket
god	» 8 » » 31 » » » » »
nära god	» 1 » » 5 » » » » » »
öfver medelmåttan	» 8 » » 44 » » » » » »
fullt medelmåttig	» 1 » » 3 » » » » » »
medelmåttig	» 1 » » 2 » » » » » »
något under medelmåttan	» 3 » » 6 » » » » » »
betydligt under medelmåttan	» 1 » » 2 » » » » » »

Af rikets samtliga län hafva alltså under innevarande år endast fyra erhållit en skörd, som understigit medelmåttan, och äro dessa län de fyra nordligaste. Bäst har skörden denna gång utfallit i mellersta Sverige.

För erhållandet af det nyss angifna omdömet om rikets skörd hafva vid beräkningen de allmänna omdömen, som för de särskilda länen användts om deras årsskörd, blifvit omsatta till de relativa talvärden, som finnas angifna i 1874 års berättelse. Enligt denna hafva nämligen gifvits och gifvas fortfarande åt dessa allmänna omdömen följande värden:

Ymnig skörd	10.
Riklig skörd	9.
God skörd	8.
Nära god skörd	7.5.
Öfver medelmåttig skörd	7.
Fullt medelmåttig skörd	6.5.
Medelmåttig skörd	6.
Nära medelmåttig skörd	5.5.
Under medelmåttig skörd	5.
Betydligt under medelmåttig skörd	4.5.
Knapp eller ringa skörd	4.
Nästan missväxt	3.
Missväxt	0—2.

Användas dessa talvärden vid beräkningen af 1900 års skörd, erhålles såsom riksmedeltal 7.3, hvilket ligger närmast uttrycket nära god.

¹⁾ Jämför ordalydelsen i ofvan anförda utdrag ur länsredogörelsen.

Då jämförelser med tidigare år i hög grad tjena att belysa årets skördeutfall och klargöra uppfattningen deraf, meddelas här äfven de allmänna omdömen, som skördarne i riket ansetts böra erhålla från och med 1874, det år då sammandrag af Länsstyrelsernas årsväxtberättelser för första gången af Statistiska Centralbyrån offentliggjordes:

Skördeår.	Relativt värde.	Motsvarande allmänt omdöme.
1900	7.3	Nära god.
1899	5.3	Under medelmåttan.
1898	7.4	Nära god.
1897	6.5	Fullt medelmåttig.
1896	6.7	Fullt medelmåttig.
1895	6.2	Något öfver medelmåttan.
1894	6.6	Fullt medelmåttig.
1893	5.9	Nästan medelmåttig.
1892	7.8	God.
1891	6.4	Fullt medelmåttig.
1890	7.5	Nära god.
1889	5.4	Nära medelmåttig.
1888	6.1	Medelmåttig.
1887	6.4	Fullt medelmåttig.
1886	6.2	Något öfver medelmåttan.
1885	5.8	Nästan medelmåttig.
1884	7.3	Nära god.
1883	5.9	Nästan medelmåttig.
1882	7.4	Nära god.
1881	5.0	Under medelmåttan.
1880	6.8	Öfver medelmåttan.
1879	6.5	Fullt medelmåttig.
1878	7.5	Nära god.
1877	5.4	Nära medelmåttig.
1876	5.9	Nästan medelmåttig.
1875	7.0	Öfver medelmåttan.
1874	5.4	Nära medelmåttig.

Af de tjugusex skördeåren 1874—1899 hafva, efter talvärdet räknadt, 5 erhållit högre talvärde än året 1900, och 1 enahanda värde. I genomsnitt för samtliga tjugusju åren har talvärdet uppgått till 6.43, hvilket i det närmaste motsvarar omdömet fullt medelmåttig. Genomsnittet för femårsperioderna 1876—1900 äro följande:

1876—1880	6.42
1881—1885	6.28
1886—1890	6.32
1891—1895	6.58
1896—1900	6.64

Såsom synes förete dessa tal — om man endast bortser från den första perioden — en oafbruten stegring, ett förhållande som torde innebära att kulturens framsteg göra skörderesultatet i någon mån mindre beroende af väderleken. Att äfven denna sistnämnda skulle småningom ställa sig något fördelaktigare, ligger visserligen ej helt och hållet utom möjlighetens gränser.

Det synnerligen gynsamma medelomdömet för den senaste perioden, 1896—1900, förefaller något oväntadt, om man ser

till de kvantitativa resultaten i det följande, hvilka i genomsnitt under denna period, åtminstone hvad spanmål och rotfrukter angår, föga om ens något öfverstigit talen för perioden 1891—1895.

II.

Quantitativ beräkning af uppgifterna om 1900 års skörd.

Till grund för den kvantitativa skördeberäkningen läggas, enligt hvad förut blifvit anmärkt, dels hushållningssällskapens meddelanden om utsädesmängden, dels de för hvarje länsmans-distrikt insända uppgifterna om skördadt korntal.

De senaste uppgifter om utsädet, som vid uppgörandet af denna beräkning föreligga för riket i dess helhet, förskrifva sig från år 1898. Dock kunna icke dessa obetingadt få begagnas för att angifva äfven 1900 års utsäde. Erfarenheten visar nämligen, att åtminstone i fråga om en del kulturväxter en ganska jemnt fortgående förändring med afseende på odlingens omfattning eger rum, och denna faktor måste äfven tagas med i beräkningen. För att närmare lära känna ifrågavarande förhållande beträffande de senaste åren har, i likhet med hvad förut egt rum, efterföljande öfversigt upprättats:

Förändringar i utsädesmängden, i %.

Ökning +; minskning —.

	Från 1893 till 1894.	Från 1894 till 1895.	Från 1895 till 1896.	Från 1896 till 1897.	Från 1897 till 1898.
Hvete, höst-	+ 0.39	+ 0.12	+ 0.48	+ 1.52	+ 2.78
" vår-	— 7.22	+ 4.10	+ 0.56	— 2.85	+ 3.77
Råg, höst-	— 0.57	+ 1.02	+ 0.69	+ 0.44	+ 0.54
" vår-	+ 3.02	+ 9.09	+ 6.62	— 1.06	+ 2.52
Korn	— 1.25	+ 0.19	— 1.29	+ 0.12	+ 0.64
Hafre	— 0.29	+ 0.98	— 1.60	+ 0.01	+ 0.02
Blandsäd	+ 1.18	+ 2.70	+ 0.99	+ 0.76	+ 1.79
Ärter	+ 0.11	— 2.10	— 4.07	— 1.91	— 1.79
Bönor	+ 1.88	— 0.77	+ 2.88	+ 3.25	— 0.96
Vicker	+ 0.76	+ 2.76	— 2.24	— 0.33	— 1.59
Bohvet	— 1.96	— 14.97	— 9.86	+ 9.90	— 2.37
Raps	— 6.12	+ 2.17	— 53.19	+ 9.09	— 4.17
Potatis	+ 2.02	+ 1.18	+ 0.29	+ 0.05	+ 1.08

Bland de här uppräknade växtslagen visa *hösthvete*, *blandsäd* och *potatis* samt, med ett enda tillfälligt undantag, äfven *höstråg* en årligen fortgående ökning af utsädesmängden, och kan med fog antagas, att deras utsäde ökats på enahanda sätt åren 1899 och 1900 som åren förut. Motsatt antagande kan deremot göras i fråga om *ärter*. Visserligen utvisa dessa för ett år en, föga betydlig, ökning i utsädet, men häråt kan ej tillmätas någon betydelse, då odlingen af detta växtslag sedan en längre följd af år stadigt aftagit.

Vid beräkning af utsädesmängden år 1900 af nämnda fem växtslag, eller hösthvete, höstråg, blandsäd, ärter och potatis, hafva, i öfverensstämmelse med hvad förut vid sådana beräkningar egt rum, de i Hushållningssällskapens berättelser för dem angifna utsäden för år 1898 ökats eller minskats med två gånger det procenttal, som utgör medeltalet af tabellens siffror för de fem åren 1894—1898, eller ökats för hösthvete med 2.12 %, för höstråg med 0.85 %, för blandsäd med 2.95 % och för potatis med 1.88 %, men minskats för ärter med 3.90 %. För öfriga växtslag hafva 1898 års utsädessiffror blifvit bibehållna. I enlighet med hvad nu blifvit anfördt, har en beräkning af 1900 års *utsädesbelopp* länsvis blifvit utförd, hvilken för hela riket gifvit följande tal:

U t s ä d e.	
Hvete, höst-	183,496 hektoliter.
" vår-	15,863 "
Råg, höst-	1,058,413 "
" vår-	23,096 "
Korn	677,560 "
Hafre	3,304,306 "
Blandsäd	438,956 "
Ärter	72,578 "
Bönor	12,483 "
Vicker	41,076 "
Bohvet	405 "
Potatis	2,975,784 "

Härvid äro då äfven vederbörliga afdrag gjorda för de fall, när inom ett distrikt antingen helt och hållet eller delvis skördats grönfoder. Minskningen af utsädesmängden har af denna anledning utgjort för vicker 20,870 hektoliter (33.7 %), för ärter 3,459 hektoliter (4.5 %), för hafre 26,747 hektoliter (0.8 %), för blandsäd 3,231 hektoliter (0.7 %) och för korn 9,798 hektoliter (1.4 %). Utsädet af bönor och vårråg har af samma anledning jemväl minskats, men endast i mycket ringa grad.

Beträffande den obetydliga rapsodling, som inom riket bedrivs, hafva för året inga skördeuppgifter lemnats, hvarför uppgiften om det för detta växtslag beräknade utsädet här utesluts.

Uppgifterna om det skördade *korntalet* af hvarje särskildt slag af utsäde finnas sammanställda i bilagda **tabell 1**. Jemför man årets tal med de i den derefter följande Bil. 1 intagna siffrorna för öfriga år af tidrymden 1874—1900, finner man att begge höstsäderna år 1900 hunnit till högre korntal än någonsin förr varit händelsen, och detsamma är af vårsäderna fallet med vårhvete och blandsäd. För vårrågens del har blott ett af de tidigare åren varit bättre än 1900, för kornet tvenne (förutom ett jemngodt) och för hafren trenne. Äfven hvad ärter och vicker angår stå årets korntal tillbaka blott för ett eller annat af de föregående. Potatisen har blott tre gånger förut gifvit rikligare skörd än nu.

Sammanföras växtslagen *gruppsvis*, blifva korntalen år 1900, jemförda med genomsnittskorntalen för åren 1876—1895:

	Korntal år 1900.	Medelkorntal 1876—1895.	Korntalet 1900 i % af medel- korntalet.
Höstsäd	8.68	7.27	119
Vårstråsäd	7.59	6.68	114
Baljväxter	6.80	5.87	116
Potatis	8.28	6.82	121

Årets korntal jemfördt med de föregående årens. Allmänna omdömen om årets skörd af olika växtslag.

9

Under hvart och ett af de fr. o. m. 1874 gångna åren hafva motsvarande korntal utgjort (för potatisen se Bil. 1):

År.	Höstsäd.	Vårsträsäd.	Baljväxter.	År.	Höstsäd.	Vårsträsäd.	Baljväxter.
1874 . .	7.49	4.74	4.11	1888 . .	7.10	6.89	3.97
1875 . .	7.48	6.87	7.09	1889 . .	7.41	5.59	5.25
1876 . .	7.15	5.83	5.69	1890 . .	7.71	7.67	6.35
1877 . .	6.03	6.18	5.30	1891 . .	8.02	6.37	5.82
1878 . .	7.45	7.00	6.22	1892 . .	8.23	7.57	7.20
1879 . .	6.91	6.70	5.90	1893 . .	8.22	6.16	5.48
1880 . .	7.65	6.83	6.36	1894 . .	6.65	7.39	6.31
1881 . .	5.57	6.43	4.70	1895 . .	6.83	7.45	6.29
1882 . .	7.16	7.37	6.47	1896 . .	8.31	6.29	6.00
1883 . .	6.50	6.50	6.00	1897 . .	7.99	6.41	6.20
1884 . .	7.70	6.78	6.15	1898 . .	7.31	7.71	5.96
1885 . .	7.86	5.85	6.26	1899 . .	7.26	5.95	5.39
1886 . .	7.19	6.45	6.25	1900 . .	8.68	7.59	6.80
1887 . .	8.07	6.52	5.36				

För höstsäden är alltså 1900 års tal långt öfverlägset hvarje föregående. Vårsträsädens korntal står något tillbaka för åren 1898 och 1890, och baljväxterna gäfvö bättre skörd än nu åren 1892 och 1875. I sin helhet torde 1900 års skörd af

spannål vara den mest gifvande, som årsväxtberättelserna hittills haft att omförmåla.

Undersökas förhållandena inom olika *landsdelar*, finner man att höstvetet gifvit öfver medelskörd i alla län med undantag af det i detta fall så godt som betydelselösa Kronobergs. Höst-rågen har gifvit mer än medelskörd i 21 län, och mindre än så endast i Vesternorrlands, Jemtlands och Norrbottens län. Kornet har gifvit under medelmåttig skörd endast i nyssnämnda tre län samt i Kalmar och Blekinge län, hafren endast i de båda nordligaste länen samt i Blekinge och på Gotland. Hvad angår potatisen, träffas undermålighet för samma län som för kornet (dock ej i Kalmar län); i öfrigt har resultatet merendels betydligt öfverstigit medelskörd, i Östergötland med ej mindre än 50 %.

Till *beskaffenheten* har spannmålsskörden så godt som enstämmigt uppgifvits vara god. Hvad angår *potatisen*, för hvilken i tab. 1 inrymmes en särskild kolumn för omdömen om kvaliteten, har denna nästan öfverallt angifvits såsom mycket god, stundom med uttryck betecknande den yppersta beskaffenhet, som öfver hufvud kan ernås.

Öfriga *rotfrukter*, deribland äfven sockerbeter, hafva gifvit fullt medelmåttig skörd.

Spånadsväxter hafva afkastat i frö 3.5 kornet och i tåga fullt medelmåttig skörd.

Tab. A. Jemförelse mellan 1900 års och 1876—1895 årens grödor, bestämda efter skördade korntalet af olika växtslag.

Län.	Medelkorntal 1876—1895.												1900 års korntal i procent af 1876—1895 årens medelkorntal.													
	Hvete.		Råg.		Korn.	Hafre.	Bland-säd.	Ärt.	Bönor.	Vicker.	Bohete.	Raps.	Potatis.	Hvete.		Råg.		Korn.	Hafre.	Bland-säd.	Ärt.	Bönor.	Vicker.	Bohete.	Raps.	Potatis.
	Höst.	Vår.	Höst.	Vår.										Höst.	Vår.	Höst.	Vår.									
Stockholms län	7.35	6.19	7.26	6.33	6.82	6.95	7.17	6.38	6.03	6.45	8.00	—	6.37	118	127	112	111	104	112	112	120	128	113	—	—	104
Uppsala län	7.05	6.78	7.17	7.43	7.42	7.09	7.18	6.18	6.26	6.44	—	—	6.54	141	84	124	—	111	116	114	117	74	106	—	—	105
Södermanlands län	7.69	6.80	7.80	6.17	6.76	7.41	7.42	6.12	6.05	6.51	—	100	6.20	128	106	117	113	104	107	106	105	111	102	—	—	114
Östergötlands län	7.11	6.17	7.04	5.04	7.40	6.88	7.29	5.85	6.65	6.47	—	—	6.06	133	121	144	111	131	129	137	110	128	115	—	—	150
Jönköpings län	5.79	5.41	6.43	4.95	5.49	5.96	5.34	5.08	5.10	5.59	6.00	—	6.69	160	123	113	113	115	118	100	120	—	109	—	—	133
Kronobergs län	5.69	5.34	5.84	5.38	6.27	6.82	6.03	5.03	5.68	5.71	5.00	—	7.00	88	101	117	107	100	110	116	97	—	—	—	—	123
Kalmar län	6.20	5.78	5.85	4.95	5.75	6.28	5.99	5.36	5.71	5.92	4.91	—	5.78	116	107	125	124	98	108	102	91	—	114	120	—	131
Gotlands län	6.42	6.59	6.70	5.00	6.63	6.60	6.54	5.36	6.76	5.71	8.50	100	6.00	110	—	111	—	111	97	96	101	81	88	—	—	115
Blekinge län	7.03	5.72	6.00	5.18	6.48	6.66	6.55	5.72	6.44	5.92	4.59	80	6.72	116	90	116	97	90	76	93	103	—	101	87	—	97
Kristianstads län	8.23	5.80	7.27	4.98	7.47	7.60	7.86	5.68	6.75	5.56	4.83	113	6.95	118	127	109	108	113	112	109	113	95	112	98	—	112
Malmöhus län	8.86	7.88	8.58	5.12	8.97	9.19	9.34	6.34	6.05	5.84	5.27	110	7.55	126	95	113	112	117	110	113	101	116	112	102	—	121
Hallands län	7.75	5.85	7.44	5.10	6.45	7.04	6.42	6.12	6.12	6.35	5.71	—	6.93	113	121	106	105	117	113	115	119	129	128	123	—	120
Göteborgs och Bohus län	7.72	5.64	8.48	5.78	6.41	6.02	6.23	5.28	5.50	5.04	—	—	7.67	106	108	105	88	102	111	106	106	109	123	—	—	141
Elfsborgs län	7.52	6.17	7.39	6.09	5.72	5.70	6.02	5.72	7.07	5.81	4.17	—	7.18	112	108	112	118	108	119	144	127	99	133	—	—	138
Skaraborgs län	6.36	5.23	6.76	4.66	5.81	5.63	5.54	5.69	5.45	5.62	5.67	—	6.57	144	121	122	98	122	115	120	136	95	136	—	—	139
Vernlands län	6.58	5.59	7.63	5.16	5.32	5.58	5.14	5.09	4.50	4.78	—	—	7.08	140	124	126	126	116	125	108	119	—	115	—	—	136
Örebro län	7.48	5.47	7.72	5.48	6.59	6.88	6.94	6.06	6.36	6.13	—	—	6.73	132	118	125	91	116	113	102	120	117	112	—	—	126
Vestmanlands län	7.45	6.86	7.63	—	6.96	7.19	6.91	6.34	6.45	6.65	—	—	6.76	118	117	117	—	117	113	108	109	—	128	—	—	115
Kopparbergs län	7.94	6.28	10.61	6.93	7.30	5.97	6.98	5.56	5.50	6.25	—	—	7.78	117	104	118	108	108	104	115	101	—	72	—	—	100
Gefleborgs län	8.42	6.79	9.04	5.55	7.49	7.42	7.45	6.11	7.01	6.17	—	—	7.66	134	—	111	144	110	111	108	115	109	—	—	—	107
Vesternorrlands län	4.55	6.00	8.89	6.05	7.10	6.68	6.30	5.33	—	6.04	—	—	6.74	—	—	88	87	95	117	122	70	—	83	—	—	96
Jemtlands län	8.00	—	8.44	7.21	6.45	5.80	5.73	5.47	—	—	—	—	6.66	—	—	89	—	91	102	101	58	—	—	—	—	76
Vesterbottens län	—	6.00	8.35	5.92	5.86	6.30	6.56	6.50	—	—	—	—	7.79	—	—	103	105	119	97	119	—	—	—	—	—	113
Norrbottens län	8.00	—	13.86	7.08	6.19	8.11	7.25	—	—	—	—	—	8.00	—	—	85	—	82	—	86	—	—	—	—	—	65
Hela riket	7.51	5.91	7.23	5.29	7.08	6.52	7.59	5.93	5.75	6.06	5.18	100	6.82	126	115	118	107	109	113	120	114	111	116	106	—	121

Sammandrag af årsväxtberättelserna år 1900.

Höskörden från odlad jord har till mängden blifvit medelmåttig (i Norrland dock sämre) och af utmärkt beskaffenhet. Från *naturlig äng* har skörden likaledes blifvit medelmåttig (i Norrland under medelmåttan), af mycket god beskaffenhet.

Halmafkastningen har till kvantiteten blifvit nära god (af vårsåden något svagare än af höstsåden), och till kvaliteten likaledes nästan öfverallt fullt tillfredsställande.

Sådestillgången lemnar öfverskott till afsalu, undantagandes i Norrland.

Fodertillgången är i Norrland knapp eller otillräcklig, men inom riket i öfrigt motsvarande behovet.

Bergningsvärdet har i södra Sverige nästan öfverallt varit så gynnsamt som öfver hufvud är möjligt, i Norrland här och hvar mindre gynnsamt under höbergningen.

Hvad angår att höskörden, trots årets öfver hufvud så gynsamma väderleksförhållanden, kan från kvantitativ synpunkt endast betecknas såsom medelmåttig, tillskrifves detta i en mängd af de inkomna skörderapporterna den starka torkan under fjoråret, till följd af hvilken skörden från första årets vallar nästan öfverallt blifvit mindre tillfredsställande.

I tabell 2 meddelas resultaten af de beräkningar, som verkstälts rörande den inbergade *skördens kvantitet*, hvarjemte såsom tillförene uppgift lemnas om medelskörden af särskilda växtslag under de tio närmast föregående åren.

Skördetalen för olika grupper äro enligt tab. 2 följande:

	Skörd 1900.		Medelskörd 1890—1899.	
	Hektoliter.	Tunnor.	Hektoliter.	Tunnor.
Höstaäd	10,776,900	6,535,810	9,187,900	5,572,160
Vårstråäd	33,853,900	20,531,200	30,870,700	18,722,020
Baljväxter	858,300	520,530	841,800	510,520
Summa säd	45,489,100	27,587,540	40,900,400	24,804,700
Potatis	24,643,900	14,945,660	17,748,100	10,763,590

Sädesskörden mängd har sålunda varit 4½ millioner och potatisskörden inemot 7 millioner hektoliter större än medelskörden åren 1890—1899. Af de särskilda sådena hafva alla gifvit mer än medelskörden för sagda år undantagandes ärterna, af hvilket säde odlingen mer och mer inskränkes.

Tab. B. Sädesslagens medelvikt i kilogram för 1 hektoliter, åren 1876—1895 samt år 1900.

Län.	Hösthvete.		Vårhvete.		Höstråg.		Våråg.		Korn.		Hafre.		Blandsäd.		Ärter.		Bönor.		Vicker.	
	1876—1895.	1900.	1876—1895.	1900.	1876—1895.	1900.	1876—1895.	1900.	1876—1895.	1900.	1876—1895.	1900.	1876—1895.	1900.	1876—1895.	1900.	1876—1895.	1900.	1876—1895.	1900.
Stockholms län	78.4	79.5	72.8 ¹⁾	76.0 ¹⁾	71.4	73.4	68.4 ¹⁾	69.0 ¹⁾	64.8	67.7	49.2	50.8	57.1	59.8	80.2	81.4	80.7 ¹⁾	82.0 ¹⁾	75.0	77.9
Uppsala län	77.4	78.4	75.1 ¹⁾	74.0 ¹⁾	71.2	73.0	70.2	—	65.2	66.6	47.9	49.0	55.4	55.9	82.4	81.1	—	78.5	75.5	76.2
Södermanlands län	77.2	79.0	76.5	77.8	71.3	73.0	76.0 ¹⁾	70.0 ¹⁾	64.5	67.8	47.9	49.9	54.8	58.5	81.3	81.2 ¹⁾	75.0 ¹⁾	—	74.2	77.9
Östergötlands län	77.9	78.6	76.4	77.4	73.0	74.2	70.9	71.1	67.0	65.9	48.2	48.8	55.3	54.0	81.4	81.0 ¹⁾	77.6	—	70.6	75.9
Jönköpings län	78.9	78.5	76.6	77.1	73.9	75.0	73.4	74.8	65.5	67.6	46.5	48.7	55.2 ¹⁾	52.0 ¹⁾	79.4	74.6	—	—	68.0	—
Kronobergs län	78.7	—	75.9	—	73.0	72.2	74.1	72.0	64.7	64.1	46.4	45.7	55.6	—	86.8 ¹⁾	75.0 ¹⁾	—	—	86.8	—
Kalmar län	79.1	79.7	76.3	77.8	73.5	75.0	70.9	73.7	68.0	67.6	47.6	48.0	58.2 ¹⁾	54.0 ¹⁾	81.1	82.8	75.3	—	74.3	84.0
Gotlands län	77.4	77.4	73.4	—	71.4	72.0 ¹⁾	50.0	—	67.7	68.7	44.7	44.0	53.4 ¹⁾	56.0 ¹⁾	81.8	79.0	75.8	—	76.5 ¹⁾	74.0
Blekinge län	76.9	78.8	71.8 ¹⁾	72.5 ¹⁾	72.6	73.7	67.5	—	65.7 ¹⁾	64.0 ¹⁾	47.2	48.2	56.2	—	78.4 ¹⁾	85.0 ¹⁾	—	—	76.3 ¹⁾	—
Kristianstads län	76.9	79.5	71.5 ¹⁾	79.0 ¹⁾	72.4	74.8	70.5	73.3	62.8	65.8	47.5	50.0	54.7	56.8	76.4	79.5	86.2 ¹⁾	78.0 ¹⁾	79.7	80.5
Malmöhus län	78.8	80.4 ¹⁾	77.0 ¹⁾	75.8 ¹⁾	74.1	75.2	67.9 ¹⁾	72.8 ¹⁾	66.2	68.9	50.4	51.1	57.6	58.8	78.9	79.5	81.1	—	78.4	81.1
Hallands län	78.3	80.0	72.7	77.9	73.6	76.8	67.8 ¹⁾	73.8 ¹⁾	64.7	66.2	49.0	51.6	55.3	58.5	80.1 ¹⁾	81.5	81.1	—	79.8	—
Göteborgs och Bohus län	77.0	78.0	75.9 ¹⁾	76.5 ¹⁾	72.6	73.2	71.0 ¹⁾	70.0 ¹⁾	63.8	64.2	47.8	48.9	53.6	53.2	73.3	76.3	76.6	77.3	75.1 ¹⁾	80.5
Elfborgs län	78.4	78.0	75.1	76.9	72.6	74.0	68.9	71.8	62.3 ¹⁾	65.0 ¹⁾	47.1	49.1	54.5	—	78.2 ¹⁾	80.0 ¹⁾	—	—	—	—
Skaraborgs län	78.2	77.9	77.9	75.3	73.2	73.9	71.5 ¹⁾	69.5 ¹⁾	66.1	65.2	47.9	47.6	55.7	58.0	78.1	79.5	65.8	—	70.0	74.5
Vermlands län	76.6	77.6	72.9	74.5	70.8	73.6	70.2	—	57.9 ¹⁾	57.5 ¹⁾	46.3	47.5	52.7	—	78.3	76.7	—	—	60.9 ¹⁾	—
Örebro län	76.6	79.4	71.0 ¹⁾	74.5 ¹⁾	70.1	71.9	67.3 ¹⁾	73.0 ¹⁾	64.4	66.7	47.0	48.6	54.1	57.4	79.0	79.4	—	—	75.5 ¹⁾	73.5
Vestmanlands län	77.4	78.2 ¹⁾	75.0 ¹⁾	78.0 ¹⁾	71.0	72.4	—	—	62.6	64.7	47.5	49.6	52.6	57.4	79.0	81.0	—	—	75.0	80.8
Kopparbergs län	77.2	76.1	75.3	73.8	70.6	72.3	70.7	—	60.4	63.6	45.5	49.0	51.1	53.5	80.7 ¹⁾	74.3 ¹⁾	—	—	—	—
Gefleborgs län	78.1 ¹⁾	80.0	73.7	—	69.9	70.4	61.8	—	60.9	62.7	46.2	48.2	52.8	52.4	75.9 ¹⁾	78.8 ¹⁾	80.5 ¹⁾	—	89.3 ¹⁾	—
Vesternorrlands län	—	—	—	—	69.7	69.5	64.0 ¹⁾	66.0 ¹⁾	58.0	61.8	44.2	45.4	51.8 ¹⁾	56.0 ¹⁾	77.2	74.3	—	—	—	—
Jemtlands län	—	—	—	—	66.1	65.6	67.1	—	55.9	59.0	41.9	45.3	47.4 ¹⁾	47.8 ¹⁾	69.3	—	—	—	—	—
Vesterbottens län	—	—	—	—	63.7	67.3	55.8 ¹⁾	49.5 ¹⁾	55.0	55.1	43.1 ¹⁾	41.0 ¹⁾	55.4 ¹⁾	45.0 ¹⁾	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens län	73.1 ¹⁾	—	—	—	64.7	63.9	62.9	—	56.2	47.0	47.4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela riket	77.8	79.2	74.8	76.7	72.1	73.9	69.3	72.6	63.1	64.6	47.5	48.9	55.0	56.8	78.8	80.4	77.4	77.8	74.1	77.3

¹⁾ Uppgifter blott för ett år af tjugoårsperioden, med endast 1 & 2 uppgifter för året. — ²⁾ Uppgifter blott för två år af tjugoårsperioden, med endast 1 & 2 uppgifter för året. — ³⁾ Blott en uppgift. — ⁴⁾ Blott två uppgifter.

Öfver sädesslagens medelvigt i kilogram för 1 hektoliter lemnas i tabell B (sid. 10) uppgifter dels för åren 1876—1895 och dels för år 1900. Skilnaden i vikt för hvarje sädesslag under skördeåret och nyssnämnda tjugooårsperiod framgår af följande öfversigt:

Sädesslagens medelvigt år 1900.

	Vigt	Vigt	Vigt öfver (+) eller under (—) medelvigten 1876—1895.	
	pr hl. Kg.	pr t.a. L. & K.	pr hl. Kg.	pr t.a. L. & K.
Hvete, höst-	79.2	15: 7	+ 1.4	+ 5
» vår-	76.7	14: 17	+ 1.9	+ 7
Råg, höst-	73.9	14: 7	+ 1.8	+ 7
» vår-	72.6	14: 2	+ 3.3	+ 13
Korn	64.6	12: 11	+ 1.5	+ 6
Hafre	48.9	9: 10	+ 1.4	+ 5
Blandsäd	56.8	11: —	+ 1.8	+ 7
Ärter	80.4	15: 12	+ 1.6	+ 6
Bönor	77.8	15: 2	+ 0.4	+ 2
Vicker	77.3	15: —	+ 3.2	+ 12

Vigten pr hl. är alltså denna gång, då man afser genomsnittstalen för hela riksskörden, för alla säden ovanligt hög. Af Bil. 1 framgår dock att intet säde i år visar maximum af de under tidrymden 1874—1900 uppnådda vigtstalen, med undantag för det jemförelsevis obetydliga sädet varråg. Den höga vigten af årets skörd återfinnes i flertalet län.

Anmärkas må, att för de i mindre utsträckning odlade sädesslagen uppgifter om vigten föreligga endast sparsamt, hvadan slutresultatet för dessa säden blifver något osäkert.

Sammanställas de nu i tabell B lemnade vigtsbestämmelserna med den beräknade skördemängden, erhållas uppgifter om totalvigten af de särskilda sädesslagen. De häröfver gjorda beräkningarna äro, i likhet med hvad åren 1897—1899 varit fallet, länsvis sammanförda i tabell C.

Enligt denna kan totalvigten af samtliga sädesslag år 1900 uppskattas till 26,470,260 deciton, den högsta siffra som hittills uppnåtts. År 1890, som förut uppvisade maximum, hann ej längre än till 25,356,890 deciton. Medeltalet för åren 1890—1899 utgör 23,312,280 deciton, hvilken siffra alltså nu öfverskridits med fulla 3 millioner deciton, eller nära 14 %.

Tab. C. Sädesskördens beräknade vikt år 1900.

L ä n.	Hvete. (Höst- och vår-.)	Råg. (Höst- och vår-.)	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor och vicker.	Summa.
	Deciton (= 100 kilogram).							
Stockholms stad	—	—	¹⁾ 60	¹⁾ 590	¹⁾ 60	¹⁾ 160	—	870
Stockholms län	112,750	305,550	86,990	427,230	150,160	69,760	32,410	1,184,850
Uppsala län	124,780	281,200	198,200	328,590	143,160	45,340	12,000	1,183,270
Södermanlands län	125,310	301,410	52,270	547,450	101,790	34,100	¹⁾ 21,810	1,184,140
Östergötlands län	152,060	618,270	234,540	655,290	583,520	53,870	¹⁾ 52,170	2,849,720
Jönköpings län	10,830	316,550	50,360	756,360	6,860	4,180	¹⁾ 1,310	1,146,450
Kronobergs län	¹⁾ 540	228,910	126,850	509,830	¹⁾ 2,390	450	—	868,970
Kalmar län	53,060	459,520	158,730	493,780	8,860	12,010	5,630	1,191,590
Gotlands län	61,150	163,080	221,830	18,040	16,860	3,560	220	484,740
Blekinge län	22,030	¹⁾ 207,790	41,660	151,780	¹⁾ 16,020	2,380	¹⁾ 9,430	451,080
Kristianstads län	85,460	528,660	217,600	572,850	270,710	16,850	11,170	1,703,800
Malmöhus län	360,690	625,210	866,490	873,310	712,600	35,700	¹⁾ 21,480	3,495,980
Hallands län	46,140	311,740	56,600	609,450	48,150	2,850	¹⁾ 14,290	1,089,220
Göteborgs och Bohus län	12,780	157,690	58,170	505,870	15,690	4,960	48,030	803,190
Elfsborgs län	23,820	391,230	17,880	1,306,650	¹⁾ 16,810	6,400	¹⁾ 9,280	1,772,070
Skaraborgs län	99,610	660,340	52,360	1,447,990	26,330	42,450	¹⁾ 31,300	2,860,380
Värmlands län	9,940	¹⁾ 440,570	9,490	810,440	¹⁾ 2,390	5,910	¹⁾ 390	1,279,180
Örebro län	67,030	264,100	34,420	632,870	14,520	13,100	¹⁾ 7,490	1,083,580
Vestmanlands län	86,090	232,400	41,990	536,370	66,010	26,970	5,410	995,240
Kopparbergs län	6,430	¹⁾ 179,670	33,200	384,750	40,230	4,010	¹⁾ 1,310	649,000
Gefleborgs län	1,040	¹⁾ 47,460	182,020	274,550	11,790	5,750	¹⁾ 80	522,600
Vesternorrlands län	—	21,800	228,040	69,870	7,170	1,110	¹⁾ 230	328,220
Jemtlands län	—	10,300	88,740	6,340	1,620	¹⁾ 1,770	—	108,770
Vesterbottens län	—	6,460	210,480	7,540	2,380	—	—	226,860
Norrbottnens län	—	8,560	97,380	—	¹⁾ 450	—	—	106,390
Summa	²⁾ 1,461,540	²⁾ 6,768,470	3,366,350	11,928,290	2,266,530	398,640	⁴⁾ 285,440	26,470,260
Medeltal åren 1890—1899	²⁾ 1,193,380	²⁾ 5,687,420	3,170,700	10,804,900	1,798,050	406,300	⁴⁾ 251,530	23,312,280

¹⁾ Då uppgifter om vikt per hektoliter saknats för något län, har vid beräkningen af totalvigten medelvigten för riket af det ifrågavarande sädesslaget i stället använts. — ²⁾ Häri ingå för år 1900 hösthvete med 1,379,070 och vårhvete med 82,470 deciton och för åren 1890—1899 hösthvete med 1,123,630 och vårhvete med 69,750 deciton. — ³⁾ Häri ingå för år 1900 höstråg med 6,673,700 och vårråg med 94,770 deciton och för åren 1890—1899 höstråg med 5,615,490 och vårråg med 71,930 deciton. — ⁴⁾ Häri ingå för år 1900 bönor med 61,760 och vicker med 223,680 deciton och för åren 1890—1899 bönor med 57,610 och vicker med 193,920 deciton.

Det ovanligt förmånliga utfallet af höstsädesskörden verkar någon förändring i det procenttal, hvori denna enligt regel ingår i rikets sädesskörd. De olika gruppernas andel i denna utgöra:

	År 1900.		Medeltal 1890—1899.	
	Efter rymd.	Efter vikt.	Efter rymd.	Efter vikt.
Höstsäd	23.7 %	30.4 %	22.5 %	28.9 %
Vårsträsäd . . .	74.4 %	67.0 %	75.5 %	68.3 %
Baljväxter . . .	1.9 %	2.6 %	2.0 %	2.8 %
Summa	100.0 %	100.0 %	100.0 %	100.0 %

Uppgifter om *rostens* härjningar äro visserligen icke å formuläret för skörderapporterna begärda, men pläga likväl lemnas. För år 1900 förmäles om sådan skada blott från fyra länsmansdistrikt i fråga om hösthvete, från ett beträffande vårhvete och från ett beträffande höstråg.

I föregående årgångar af dessa årsväxtberättelser har Statistiska Centralbyrån utfört ungefärliga beräkningar rörande den inhöstade skördens *penningvärde*. Dylika beräkningar, företagna strax efter skördens inbergande och alltså innan någon nämnvärd kvantitet deraf ännu hunnit blifva såld, måste i allmänhet blifva af föga värde, då priserna sedermera kunna blifva helt andra än de vid skördetiden gällande. Beräkningar af detta slag äro äfven af det skäl mindre påkallade i årsväxtberättelserna, att de pläga utföras i Statistiska Centralbyråns sammandrag af Hushållningssällskapens berättelser, vid hvilka sammandrags utarbetande möjlighet finnes att använda de officiella markgångsprisen. Af nu anförda skäl har i denna årgång af årsväxtberättelserna beräkningen af skördens penningvärde utelämnats. Med stöd af här framlagda kvantitetsuppgifter, såväl efter rymd som vikt, kunna dylika beräkningar lätteligen utföras af hvem som helst med begagnande af de enhetsvärden, som i hvarje fall kunna synas lämpliga.

Med förevarande årgång avslutas skördeberättelserna för ej blott ett årtionde utan för hela det nittonde seklet. Under sådana förhållanden har synts som skulle en kortfattad återblick på resultatet af dessa nu under tjugusju år efter samma plan utförda skördeberäkningar icke vara utan sitt ganska stora intresse. En sammanfattning af de viktigaste af dessa data lemnas i **Bilagorna 1—3**, å sidd. 17 och 18.

Af Bil. 1, som meddelar korntalen äfvensom vigten pr hektoliter af hvarje säde, synas åtskilliga slutsatser kunna dragas, vittnande om ej obetydliga framsteg inom vår jordbruksnäring. Hvad först *korntalen* angår, befinna de sig uppenbarligen i tillväxt; särskildt starkt framträder detta i fråga om höstsäden, i all synnerhet för hvetet. För hvar och en af de tre perioderna 1874—1880, 1881—1890 och 1891—1900 hafva medelkorntalen utgjort, efter hufvudgrupper af säden:

	Höstsäd.	Vårsträsäd.	Baljväxter.	Potatis.
Åren 1874—1880	7.17	6.31	5.81	7.11
» 1881—1890	7.23	6.61	5.68	6.77
» 1891—1900	7.75	6.89	6.15	6.60

Beträffande den första af dessa perioder bör dock erinras, att de tre åren 1871—1873, som här saknas, voro i allmänhet goda skördeår, hvadan medeltalen för hela årtiondet 1871—1880 torde varit något högre än för tidrymden 1874—1880. Äfven bör erinras, att enligt Hushållningssällskapens berättelser *utsädet* pr hektar befinnet sig i sjunkande, åtminstone af vårsäden, hvaraf följer att skörden pr hektar icke ökats i fullt samma skala som korntalen. — Egendomligt är förhållandet med potatisen, beträffande hvilken inga framsteg alls kunna konstateras. Särskildt den senaste femårsperioden, eller åren 1896—1900, står här ogynnsammast af alla.

Vigten pr hektoliter visar ganska betydande höjningar under det fjerdedels århundrade, som här är i fråga. Särskildt framträdande är den jemna förbättringen af *hafren*, hvilken förbättring dock under senaste femårsperioden gifvit rum för någon återgång. I allmänhet har denna senaste period icke varit rätt gynsam för hafreodlingen, hvars kvantitativa skördebelopp äro för åren 1896—1900 i medeltal ej obetydligt lägre än för den närmast föregående perioden, eller åren 1891—1895. Möjligen har detta förhållande i sin mån bidragit till den under senaste tiden så mycket öfverklagade nedgången i vår smörexport.

Hela skördens *quantitet* af hvarje säde under de tjugusju åren framgår af Bil. 3. Efter vikt räknadt blifver hufvudresultatet följande, i deciton:

Medeltal för åren	Höstsäd.	Vårsträsäd.	Baljväxter.	Summa.
1876—1880	5,689,398	12,837,030	776,740	19,303,168
1881—1885	5,923,552	14,018,206	726,750	20,668,508
1886—1890	6,381,186	15,039,144	695,672	22,116,002
1891—1895	6,624,248	16,085,346	685,794	23,395,388
1896—1900	7,162,132	15,675,810	623,218	23,461,160

(Hvad angår potatisen, kunna motsvarande siffror, i hektolitertal, hemtas direkt ur Bil. 3).

Äfven här äro framstegen tydliga, om än ej bör förgätas, att de till någon del måste tillskrifvas de förbättrade uppgifterna om utsädet. Fullt så stor som i talen här ofvan torde alltså tillväxten af vår spanmålsskörd icke hafva varit. Hvad särskildt angår perioden 1896—1900, höjer den sig i det hela rätt obetydligt öfver sin närmaste föregångare.

I Bil. 2 äro sammanförda de allmänna omdömen om *hå- och halmfaskastningen*, som framgått ur de härom från kronolänsmännen ingångna uppgifter. Kvantitetssiffror föreligga i detta afseende uti Hushållningssällskapens berättelser och de öfver dessa i Statistiska Centralbyrån utarbetade sammandragen.

Stockholm den 17 november 1900.

Underdånigst

ELIS SIDENBLADH.

e. f.

Gustav Sundbärg.

TABELLBILAGOR.

Tab. 1.

Sammandrag af kronolänsmännens

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
L ä n.	Hvete.		Råg.		Korn.	Hafre.	Blandad.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bohete.	Raps.	Potatis.	Potatisens beskaffenhet.	Skörd af öfriga rotfrukter.	Skörd af lin och hampa.		
	Höst.	Vår.	Höst.	Vår.												Frö: Korn-tal.	Spånadsämne.	
	K o r n t a l.																	
1	Stockholms stad ¹⁾	10·37	—	8·33	—	7·83	7·83	8·23	8·88	—	—	—	—	7·83	—	—	—	—
2	Stockholms län	8·70	7·89	8·15	7·00	7·08	7·77	8·05	7·65	7·70	7·27	—	—	6·63	Mestadels mycket god.	Medelmåttig.	4·5	Öfver medelmåttan.
3	Uppsala län	9·92	5·67	8·89	—	8·25	8·25	8·21	7·26	4·66	6·81	—	—	6·84	God.	Fullt medelmåttig.	2·5	Öfver medelmåttan.
4	Södermanlands län	9·85	7·24	9·10	7·00	7·05	7·93	7·89	6·42	6·70	6·67	—	—	7·07	Mycket god.	Medelmåttig.	3·0	Medelmåttig.
5	Östergötlands län	9·48	7·47	10·12	5·58	9·73	8·88	9·98	6·42	8·50	7·46	—	—	9·08	Synnerligen god.	Öfver medelmåttan.	3·0	God.
6	Jönköpings län	9·25	6·67	7·24	5·58	6·33	7·02	5·32	6·11	—	6·09	—	—	8·87	Synnerligen god.	Öfver medelmåttan.	3·5	Öfver medelmåttan.
7	Kronobergs län	5·00	5·38	6·83	5·75	6·29	7·48	7·00	4·88	—	—	—	—	8·62	I allmänhet mycket god.	Fullt medelmåttig.	3·6	Öfver medelmåttan.
8	Kalmar län	7·21	6·19	7·29	6·13	5·63	6·77	6·08	4·87	—	6·72	5·90	—	7·57	Mestadels god.	Öfver medelmåttan.	3·9	Medelmåttig.
9	Gotlands län	7·04	—	7·44	—	7·33	6·40	6·30	5·43	5·50	5·00	—	—	6·89	I allmänhet god.	Öfver medelmåttan.	—	—
10	Blekinge län	8·18	5·14	6·93	5·02	5·83	5·03	6·06	5·89	—	5·95	4·00	—	6·50	Delvis skadad af röta.	Öfver medelmåttan.	3·4	Fullt medelmåttig.
11	Kristianstads län	9·75	7·38	7·95	5·38	8·44	8·49	8·55	6·39	6·44	6·21	4·75	—	7·81	I allmänhet god.	Öfver medelmåttan (jemväl af sockerbeter).	3·1	Fullt medelmåttig.
12	Malmöhus län	11·16	7·50	9·72	5·73	10·47	10·09	10·59	6·88	7·00	6·56	5·35	—	9·17	God.	Fullt medelmåttig (jemväl af sockerbeter).	3·7	Fullt medelmåttig.
13	Hallands län	8·78	7·06	7·90	5·33	7·56	7·96	7·39	7·29	7·91	8·12	7·00	—	8·33	Delvis skadad af röta.	Öfver medelmåttan (jemväl af sockerbeter).	4·0	Fullt medelmåttig.
14	Göteborgs och Bohuslän	8·15	6·08	8·89	5·07	6·56	6·68	6·60	5·59	5·98	6·18	—	—	10·80	God.	Öfver medelmåttan.	3·7	Fullt medelmåttig.
15	Elfsborgs län	8·45	6·66	8·31	7·21	6·18	6·81	8·64	7·26	7·00	7·70	—	—	9·90	Mestadels synnerligen god.	Öfver medelmåttan.	3·3	Öfver medelmåttan.
16	Skaraborgs län	9·16	6·35	8·26	4·59	7·06	6·47	6·66	7·74	5·17	7·67	—	—	9·10	Synnerligen god.	Fullt medelmåttig.	4·0	Fullt medelmåttig.
17	Värmlands län	9·18	6·93	9·61	6·50	6·15	6·95	5·54	6·05	—	5·50	—	—	9·60	Mycket god.	Öfver medelmåttan.	—	Fullt medelmåttig.
18	Örebro län	9·89	6·43	9·67	5·00	7·62	7·80	7·09	7·29	7·45	6·87	—	—	8·46	Mycket god.	Öfver medelmåttan.	2·8	Fullt medelmåttig.
19	Vestmanlands län	8·79	8·00	8·91	—	8·16	8·15	7·46	6·90	—	8·52	—	—	7·75	God.	Fullt medelmåttig.	4·0	Öfver medelmåttan.
20	Kopparbergs län	9·29	6·56	12·53	7·50	7·91	6·23	8·01	5·62	—	4·50	—	—	7·81	Mycket god.	Fullt medelmåttig.	2·5	Medelmåttig.
21	Gefleborgs län	11·32	—	10·03	8·00	8·24	8·27	8·05	7·00	7·61	—	—	—	8·18	Särdeles god.	Något under medelmåttan.	4·0	Fullt medelmåttig.
22	Västernorrlands län	—	—	7·79	5·26	6·73	7·81	7·71	3·72	—	5·00	—	—	6·48	Mestadels god.	Medelmåttig.	2·5	Fullt medelmåttig.
23	Jemtlands län	—	—	7·52	—	5·89	5·93	5·76	3·15	—	—	—	—	5·05	God.	Något under medelmåttan.	—	—
24	Vesterbottens län	—	—	8·63	6·23	6·96	6·10	7·78	—	—	—	—	—	8·78	God.	Något under medelmåttan.	4·0	Fullt medelmåttig.
25	Norrbottnens län	—	—	11·81	—	5·06	—	6·25	—	—	—	—	—	5·17	Mestadels god.	Under medelmåttan.	—	—
	Hela riket	9·49	6·78	8·54	5·65	7·69	7·39	9·10	6·75	6·36	7·04	5·43	—	8·28	Mycket god.	Fullt medelmåttig.	3·5	Fullt medelmåttig.

¹⁾ Korn-talen för Stockholms stad äro beräknade efter de för kringliggande länsmansdistrikt angifna talen.

rapporter om skörden år 1900.

19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	
Höskörden		Halmafkastningen.		Sädestillgången.	Fodertillgången.	Bergningsvädrets beskaffenhet.	
från odlad jord.	från naturlig äng.	Höstsädes.	Vårsädes.				
Medelmåttig.	Medelmåttig.	Nära god.	Öfver medelmåttan.	Öfverskott.	Öfverskott.	Synnerligen gynsamt.	1
Medelmåttig.	Medelmåttig.	Nära god.	Öfver medelmåttan.	Öfverskott.	Tillräcklig.	Synnerligen gynsamt.	2
Något under medelmåttan.	Medelmåttig.	God.	Nära god.	Öfverskott.	Tillräcklig.	Synnerligen gynsamt.	3
Fullt medelmåttig.	Öfver medelmåttan.		Riklig.	Öfverskott.	Tillräcklig.	Synnerligen gynsamt.	4
Öfver medelmåttan.	Medelmåttig.		God.	Öfverskott.	Tillräcklig.	Synnerligen gynsamt.	5
Öfver medelmåttan.	Fullt medelmåttig.		God.	Öfverskott.	Tillräcklig.	Synnerligen gynsamt.	6
Något under medelmåttan.	Medelmåttig.		Öfver medelmåttan.	Öfverskott.	I allmänhet fullt tillräcklig.	Synnerligen gynsamt.	7
Medelmåttig.	Fullt medelmåttig.	God.	Nära god.	Öfverskott.	Tillräcklig.	Mycket gynsamt.	8
Medelmåttig.	Fullt medelmåttig.		Öfver medelmåttan.	Något öfverskott.	Tillräcklig.	Särdeles gynsamt.	9
Under medelmåttan.	Medelmåttig.	Nära god.	Öfver medelmåttan.	Öfverskott.	Tillräcklig.	Mestadels mycket gynsamt.	10
Betydligt under medelmåttan.	Fullt medelmåttig.		Öfver medelmåttan.	Betydligt öfverskott.	Tillräcklig.	Mestadels gynsamt.	11
Medelmåttig.	Medelmåttig.		Nära god.	Öfverskott.	Tillräcklig.	Mestadels gynsamt.	12
Medelmåttig.	Fullt medelmåttig.	Nära god.	Öfver medelmåttan.	Öfverskott.	Tillräcklig.	Mycket gynsamt.	13
Medelmåttig.	Medelmåttig.	Nära god.	Öfver medelmåttan.	Öfverskott.	Tillräcklig.	Särdeles gynsamt.	14
Fullt medelmåttig.	Fullt medelmåttig.	Nära god.	Öfver medelmåttan.	Betydligt öfverskott.	Tillräcklig.	Synnerligen gynsamt.	15
Medelmåttig.	Medelmåttig.		God.	Delvis öfverskott.	I allmänhet tillräcklig.	Synnerligen gynsamt.	16
Öfver medelmåttan.	Fullt medelmåttig.		Nära god.	Öfverskott.	Tillräcklig.	Synnerligen gynsamt.	17
Fullt medelmåttig.	Öfver medelmåttan.		God.	Öfverskott.	Öfverskott.	Synnerligen gynsamt.	18
Ej fullt medelmåttig.	Under medelmåttan.	Öfver medelmåttan.	Fullt medelmåttig.	Mestadels tillräcklig.	Mestadels tillräcklig.	Särdeles gynsamt.	19
Något under medelmåttan.	Under medelmåttan.		Öfver medelmåttan.	Tillräcklig utom af höstsäd.	Mestadels tillräcklig.	Synnerligen gynsamt.	20
Under medelmåttan.	Under medelmåttan.		Nära god.	Ej tillräcklig.	Ej tillräcklig.	Gynsamt, utom delvis för höskörden.	21
Något under medelmåttan.	Under medelmåttan.		Öfver medelmåttan.	Otillräcklig.	Ej tillräcklig.	Delvis ogynsamt.	22
Något under medelmåttan.	Under medelmåttan.		God.	Otillräcklig.	Ej tillräcklig.	Gynsamt, utom delvis för höskörden.	23
Under medelmåttan.	Under medelmåttan.		God.	Mycket otillräcklig.	Otillräcklig.	Delvis ogynsamt.	24
Medelmåttig, i Norrland sämre.	Medelmåttig, i Norrland under medelmåttan.	Nära god.	Nära god.	Öfverskott, utom i Norrland.	Tillräcklig, utom i Norrland.	Synnerligen gynsamt.	25

Tab. 2. Beräknad skörd af säd och potatis år 1900.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
L ä n	Hvete.		Råg.		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärtor.	Bönor.	Vicker.	Bo- hvete.	Raps.	Potatis.
	Höst-.	Vår-.	Höst-.	Vår-.									
	H e k t o l i t e r.												
Stockholms stad	1)	—	1)	—	100	1,200	100	200	—	—	—	—	5,300
Stockholms län	140,100	1,800	416,000	300	128,500	841,000	251,100	85,700	5,900	35,400	—	—	889,800
Uppsala län	156,700	2,600	385,200	—	297,600	670,600	256,100	55,900	1,400	14,300	—	—	583,000
Södermanlands län	153,700	5,000	412,700	200	77,100	1,097,100	174,000	42,000	1,100	26,900	—	—	589,900
Östergötlands län	178,100	15,600	832,000	1,300	355,900	1,342,800	1,080,600	66,500	1,500	67,200	—	—	1,334,000
Jönköpings län	8,300	5,600	407,500	14,600	74,500	1,553,100	13,200	5,600	—	1,700	—	—	1,325,300
Kronobergs län	200	500	300,100	17,000	197,900	1,115,600	4,200	600	—	grönf.	—	—	1,370,400
Kalmar län	61,300	5,400	606,700	6,100	234,800	1,028,700	16,400	14,500	—	6,700	200	—	1,243,100
Gotlands län	79,000	—	226,500	—	322,900	41,000	30,100	4,500	1)	300	—	—	438,800
Blekinge län	26,300	1,800	264,800	17,400	65,100	314,900	28,200	2,800	—	12,200	1)	—	1,081,400
Kristianstads län	106,500	1,000	680,800	26,500	330,700	1,145,700	476,600	21,200	700	13,200	1,200	—	2,318,300
Malmöhus län	444,100	4,800	828,300	3,200	1,257,600	1,710,000	1,211,900	44,900	400	26,100	500	—	1,913,900
Hallands län	38,300	19,900	396,400	9,900	85,500	1,181,100	82,300	3,500	12,600	5,800	300	—	824,800
Göteborgs och Bohus län	10,400	6,100	213,600	1,900	90,600	1,034,500	29,500	6,500	53,800	8,000	—	—	893,600
Elfsborgs län	11,900	18,900	505,700	23,700	27,500	2,661,200	29,600	8,000	100	11,900	—	—	2,277,600
Skaraborgs län	121,100	7,000	888,200	5,700	80,300	3,042,000	45,400	53,400	200	41,800	—	—	1,931,600
Värmlands län	10,600	2,300	598,300	300	16,500	1,706,200	4,200	7,700	—	500	—	—	1,609,300
Örebro län	78,700	6,100	366,200	1,100	51,600	1,302,200	25,300	16,500	1,600	8,500	—	—	914,900
Västmanlands län	108,800	1,300	321,000	—	64,900	1,081,400	115,000	33,300	—	6,700	—	—	493,300
Kopparbergs län	6,700	1,800	248,400	100	52,200	785,200	75,200	5,400	—	1,700	—	—	643,700
Gefleborgs län	1,300	—	67,100	300	290,300	569,600	22,500	7,300	100	grönf.	—	—	688,300
Västernorrlands län	—	—	30,900	500	369,000	153,900	12,800	1,500	—	300	—	—	517,900
Jemtlands län	—	—	15,700	—	150,400	14,000	3,400	2,200	—	grönf.	—	—	141,400
Vesterbottens län	—	—	9,300	400	382,000	18,400	5,300	—	—	—	—	—	499,600
Norrbottnens län	—	—	13,400	—	207,200	grönf.	800	—	—	—	—	—	114,700
Rikets skörd år 1900 i hektol.	1,742,100	107,500	9,084,800	180,500	5,210,700	24,411,400	8,993,800	489,700	79,400	289,200	2,200	—	24,648,900
» » » » i tunnor	1,056,520	65,190	5,479,290	79,140	3,160,110	14,804,660	2,422,100	296,990	48,150	175,390	1,330	—	14,945,660
Medelskörd åren 1890—1899 i hektoliter	1,442,400	92,500	7,745,500	102,900	5,001,100	22,463,400	8,210,800	513,000	73,300	255,500	2,100	2,300	17,748,100
i tunnor	874,760	56,110	4,697,400	62,410	3,032,980	13,623,290	1,947,230	311,130	44,440	154,950	1,280	1,370	10,763,590

Anm. Härjemte har af vicker i alla län och af åtskilliga andra sädesslag i flere län, synnerligast de norrländska, skördats grönfoder.

1) Skörd angifven, men enligt beräkning icke uppgående till 50 hl. och därför här utesluten.

Bilaga 1. Skörden i korntal samt vigten pr hektoliter, åren 1874—1900.

År.	Skörden i korntal af hvart och ett af nedanstående säden.												Vigten pr hektoliter, i kilogram.										
	Hvete.		Råg.		Korn.	Hafre.	Bland-säd.	Ärter.	Bö-nor.	Vic-ker.	Bo-hvete.	Raps.	Pota-tis.	Hvete.		Råg.		Korn.	Hafre.	Bland-säd.	Ärter.	Bö-nor.	Vic-ker.
	Höst-.	Vår-.	Höst-.	Vår-.										Höst-.	Vår-.	Höst-.	Vår-.						
1874	8.33	5.06	7.36	4.44	5.65	4.38	5.43	4.15	4.30	3.93	4.34	140	7.76	78.0	75.0	70.8	65.3	61.9	45.8	53.4	79.3	—	—
1875	7.44	5.92	7.48	5.35	7.26	6.71	7.35	7.22	6.79	6.91	5.10	100	7.78	78.6	76.2	72.8	69.5	64.3	47.6	57.0	81.2	77.3	75.0
1876	7.14	5.48	7.15	5.30	6.24	5.63	6.48	5.87	4.71	5.69	4.82	110	7.51	78.6	75.4	72.8	70.7	63.0	46.8	55.4	81.1	78.0	74.7
1877	5.87	5.41	6.06	5.06	5.73	6.27	6.63	5.11	6.18	5.34	5.24	120	5.96	75.5	72.6	67.2	64.3	57.5	43.9	50.8	76.8	76.5	77.8
1878	7.81	6.16	7.40	5.57	7.55	6.79	7.52	6.21	5.84	6.36	5.53	140	7.20	78.8	75.4	72.3	70.3	64.2	48.2	56.4	76.8	79.8	76.5
1879	6.88	5.70	6.93	5.33	7.10	6.54	7.22	5.50	7.16	6.31	4.62	180	5.02	75.4	72.8	70.8	69.8	63.2	46.6	53.8	76.8	81.4	71.3
1880	7.69	5.99	7.64	5.51	7.47	6.59	7.50	6.67	4.80	6.31	5.46	37	8.55	80.1	76.2	74.6	70.0	65.8	49.5	57.7	81.2	78.0	74.1
1881	4.56	5.36	5.73	4.89	6.56	6.36	6.89	4.58	4.46	5.13	5.25	84	7.39	73.7	70.5	69.8	66.8	60.1	45.2	52.1	73.9	78.0	62.7
1882	7.74	6.15	7.07	5.61	7.84	7.20	8.01	6.35	6.42	6.76	5.27	68	5.04	79.6	76.7	72.8	71.1	64.8	48.6	56.0	78.9	78.0	75.9
1883	6.37	5.90	6.52	5.26	6.89	6.34	7.32	5.97	6.04	6.12	5.01	97	6.91	77.2	74.9	71.5	70.0	62.5	46.3	54.3	79.1	77.5	73.4
1884	8.06	6.39	7.64	5.48	7.45	6.53	7.63	6.11	5.15	6.56	6.26	157	6.88	79.1	76.8	72.9	70.5	64.6	48.7	56.5	81.7	74.7	74.2
1885	8.25	5.89	7.80	5.32	6.13	5.93	7.25	5.99	6.24	6.40	4.73	187	7.05	78.3	75.5	72.1	69.7	61.9	46.8	54.6	74.9	73.1	73.7
1886	7.86	5.77	7.09	5.21	7.38	6.08	7.89	6.30	6.51	6.06	4.10	114	6.99	79.9	76.5	74.4	70.8	66.1	50.0	56.5	81.5	78.6	78.5
1887	8.88	6.06	7.94	5.20	7.45	6.21	7.91	6.49	4.83	5.70	6.75	144	8.42	80.2	74.9	73.7	70.7	64.8	50.4	56.4	80.7	76.3	74.9
1888	7.69	5.43	7.01	4.94	6.99	6.93	8.12	5.11	5.35	4.58	4.34	109	5.51	77.2	72.4	71.5	67.4	60.8	44.8	50.0	78.0	72.0	67.1
1889	7.36	5.23	7.42	4.64	6.90	5.21	6.54	5.56	3.99	5.01	4.70	79	9.13	78.5	73.7	73.2	67.0	63.9	44.4	53.7	79.6	74.7	75.0
1890	7.68	6.13	7.72	5.27	7.92	7.51	8.85	6.23	5.84	6.76	5.39	105	4.42	77.3	75.1	72.0	69.4	63.8	48.4	56.4	79.2	79.7	73.6
1891	8.68	6.03	7.91	5.31	6.93	6.11	7.82	5.65	5.88	6.19	5.47	77	6.42	77.2	75.2	72.0	67.9	63.1	47.6	56.0	79.0	78.2	75.5
1892	8.63	6.59	8.16	5.70	7.52	7.45	8.82	7.15	7.09	7.35	4.85	50	7.30	77.8	75.3	72.8	69.5	63.6	48.9	56.3	80.0	80.1	74.2
1893	7.51	6.02	8.35	5.50	6.69	5.97	6.90	5.53	5.58	5.34	4.63	60	7.95	78.3	75.6	73.3	69.3	62.9	48.3	56.0	79.1	78.1	75.4
1894	8.35	6.22	6.36	5.22	7.37	7.29	8.41	6.08	6.67	6.70	5.49	150	5.71	77.5	75.5	71.4	70.7	63.5	48.2	56.0	79.1	78.1	76.9
1895	7.28	6.27	6.76	5.41	7.47	7.38	8.06	6.17	6.28	6.56	4.75	—	7.06	76.6	74.8	71.4	69.7	63.1	47.9	55.5	78.8	77.6	76.9
1896	9.10	5.88	8.18	5.22	7.42	5.92	7.42	6.16	5.84	5.69	4.90	—	7.79	78.4	75.4	73.3	70.3	63.3	47.8	55.7	79.2	77.6	77.7
1897	8.87	5.74	7.85	5.02	7.29	6.07	7.81	6.34	5.19	6.22	5.24	150	6.77	78.9	76.0	73.4	70.4	63.9	48.1	56.3	79.7	77.6	77.6
1898	8.69	6.36	7.09	5.12	7.69	7.61	8.61	5.57	6.88	6.44	4.95	—	4.63	77.8	74.8	71.7	69.7	63.3	48.0	55.4	78.8	78.6	76.7
1899	8.38	5.70	7.07	4.93	6.10	5.76	7.27	5.50	5.38	5.20	4.59	—	4.07	79.4	75.9	74.1	72.5	63.3	47.3	56.5	79.3	80.5	74.8
1900	9.49	6.78	8.54	5.65	7.69	7.89	9.10	6.75	6.36	7.04	5.43	—	8.28	79.2	76.7	73.9	72.6	64.6	48.9	56.8	80.4	77.8	77.3
Medeltal: ¹⁾																							
1874—1875	7.89	5.49	7.42	4.90	6.46	5.55	6.39	5.69	5.55	5.42	4.72	120	7.77	78.3	75.6	71.8	67.4	63.1	46.7	55.2	80.3	77.3	75.0
1876—1880	7.07	5.75	7.04	5.85	6.82	6.36	7.07	5.87	5.74	6.00	5.13	117	6.85	77.7	74.5	71.5	69.0	62.7	47.0	54.8	78.5	78.7	74.9
1881—1885	7.00	5.94	6.95	5.31	6.97	6.47	7.42	5.80	5.66	6.19	5.30	119	6.65	77.6	74.9	71.8	69.6	62.8	47.1	54.7	77.7	76.8	72.0
1886—1890	7.88	5.72	7.44	5.05	7.33	6.39	7.86	5.94	5.30	5.62	5.06	110	6.89	78.6	74.5	73.0	69.1	63.8	47.6	54.4	79.8	76.3	73.8
1891—1895	8.09	6.23	7.51	5.43	7.20	6.84	8.00	6.12	6.30	6.43	5.04	—	6.89	77.5	75.3	72.2	69.4	63.2	48.2	56.0	79.2	78.4	75.8
1896—1900	8.91	6.09	7.75	5.19	7.24	6.55	8.04	6.06	5.98	6.12	5.02	—	6.31	78.7	75.8	73.3	71.1	63.7	48.0	56.1	79.5	78.4	76.8
1874—1880	7.80	5.67	7.15	5.22	6.71	6.13	6.88	5.82	5.68	5.84	5.02	118	7.11	77.9	74.8	71.6	68.6	62.8	46.9	54.9	79.0	78.5	74.9
1881—1890	7.44	5.83	7.19	5.18	7.15	6.43	7.64	5.87	5.48	5.91	5.18	114	6.77	78.1	74.7	72.4	69.3	63.3	47.4	54.6	78.8	76.3	72.9
1891—1900	8.50	6.16	7.63	5.31	7.22	6.70	8.02	6.09	6.12	6.27	5.03	—	6.60	78.1	75.5	72.7	70.3	63.5	48.1	56.1	79.3	78.4	76.3

¹⁾ Aritmetiska medeltal för de i hvarje period ingående enskilda åren.

Bilaga 2. Allmänna omdömen om skörden af hö och halm, åren 1874—1900.

År.	Höskörden.		Halmafkastningen.		År.	Höskörden.		Halmafkastningen.	
	Från odlad jord.	Från naturlig äng.	Höstsädes.	Vårsädes.		Från odlad jord.	Från naturlig äng.	Höstsädes.	Vårsädes.
1874	Under medelmåttan.	Under medelmåttan.	Fullt medelmåttig.	Under medelmåttan.	1888	Öfver medelmåttan.	Fullt medelmåttig.	Öfver medelmåttan.	Mycket god.
1875	Öfver medelmåttan.	Fullt medelmåttig.	Nära god.	God.	1889	Under medelmåttan.	Något mer än medelmåttig.	Öfver medelmåttan.	Betydligt under medelmåttan.
1876	Något und. medelm.	Något und. medelm.	Nära medelmåttig.	Under medelmåttan.	1890	Riklig.	God.	Mycket riklig.	Mycket riklig.
1877	Nära medelmåttig.	Nära medelmåttig.	Något öfv. medelm.	Öfver medelmåttan.	1891	Öfver medelmåttan.	Fullt medelmåttig.	God.	Nära medelmåttig.
1878	God.	Öfver medelmåttan.	God.	Mycket god.	1892	Mycket god.	Nära god.	Riklig.	Riklig.
1879	God.	Nära god.	God.	God.	1893	I det närmaste medelmåttig.	Nära medelmåttig.	Nära god.	Under medelmåttan.
1880	Under medelmåttan.	Under medelmåttan.	Öfver medelmåttan.	Öfver medelmåttan.	1894	God.	Öfver medelmåttan.	Mycket god.	Mycket god.
1881	Under medelmåttan.	Under medelmåttan.	Nära medelmåttig.	Fullt medelmåttig.	1895	Nära god.	Fullt medelmåttig.	Medelmåttig.	God.
1882	Mycket god.	God.	Mycket god.	Mycket god.	1896	Öfver medelmåttan.	Öfver medelmåttan.	Mycket god.	Under medelmåttan.
1883	Öfver medelmåttan.	Fullt medelmåttig.	Öfver medelmåttan.	Öfver medelmåttan.	1897	Fullt medelmåttig.	Medelmåttig.	Mycket god.	Under medelmåttan.
1884	Nära god.	Öfver medelmåttan.	Nära god.	Nära god.	1898	Riklig.	Öfver medelmåttan.	Särdeles riklig.	Särdeles riklig.
1885	Icke obetydl. öfver medelmåttan.	Medelmåttig.	Öfver medelmåttan.	Fullt medelmåttig.	1899	Medelmåttig.	Nära medelmåttig.	Medelmåttig.	Nåstan ringa.
1886	Något under medelmåttan.	Nära medelmåttig.	Något öfver medelmåttan.	Något öfver medelmåttan.	1900	Medelmåttig.	Medelmåttig.	Nära god.	Nära god.
1887	Icke obetydl. under medelmåttan.	Under medelmåttan.	Betydligt öfver medelmåttan.	Fullt medelmåttig och deröfver.					

Sammandrag af årsnätberättelserna år 1900.

Bilaga 3.

Hela skörden, i hektoliter och i deciton, åren 1874—1900.

År.	H v e t e.			R å g.			Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bohvete.	Raps.	Potatis.
	Höst.	Vår.	Summa.	Höst.	Vår.	Summa.									
A) Skörd i hektoliter.															
1874	1,156,400	56,200	1,212,600	6,948,600	70,700	7,019,300	4,394,700	10,964,800	1,523,900	435,600	84,300	181,000	5,200	25,800	19,287,900
1875	1,099,500	82,700	1,182,200	7,129,700	72,800	7,202,500	5,707,000	17,292,100	2,047,700	753,600	181,400	299,700	4,600	8,700	19,569,000
1876	1,118,200	70,500	1,188,700	6,747,700	68,100	6,815,800	5,015,900	14,426,600	1,858,500	611,000	88,900	243,500	2,000	8,500	19,572,800
1877	965,000	66,300	1,031,300	5,713,400	67,200	5,780,600	4,670,300	16,814,900	1,863,700	516,000	119,400	267,800	7,100	25,900	15,523,900
1878	1,192,000	70,200	1,262,200	7,068,100	71,600	7,139,700	5,907,600	18,405,100	2,148,900	661,700	104,300	330,500	3,100	4,100	18,885,200
1879	1,118,600	66,300	1,184,900	6,693,600	73,100	6,766,700	5,561,600	18,443,200	2,131,100	588,000	119,600	312,700	2,200	2,100	18,200,700
1880	1,171,500	73,100	1,244,600	7,404,200	76,000	7,480,200	5,840,200	19,158,200	2,204,800	694,900	76,500	271,400	2,900	2,500	22,690,800
1881	721,700	61,500	783,200	5,777,500	81,800	5,859,300	5,141,600	18,609,900	2,061,000	464,000	75,100	191,800	3,600	16,700	19,612,100
1882	1,261,200	75,300	1,336,500	7,108,300	94,800	7,203,100	6,092,900	21,597,300	2,368,800	649,400	104,700	302,000	3,600	5,700	18,675,700
1883	1,013,700	81,200	1,094,900	6,625,400	89,200	6,714,600	5,397,100	19,181,600	2,237,300	601,000	98,000	303,500	4,600	2,200	18,732,800
1884	1,238,600	108,400	1,347,000	7,767,100	96,700	7,863,800	5,942,800	20,029,300	2,319,000	620,400	82,900	294,400	3,600	3,000	19,112,000
1885	1,265,200	115,100	1,380,300	7,930,100	96,200	8,026,300	4,781,000	18,284,000	2,237,100	608,100	102,500	267,500	2,700	8,300	18,612,400
1886	1,210,700	128,900	1,339,600	7,055,900	88,900	7,144,800	5,659,500	19,394,200	2,698,600	627,300	116,500	288,400	3,100	1,200	17,850,400
1887	1,394,000	130,000	1,524,000	7,810,300	85,100	7,895,400	5,341,400	19,915,100	2,856,700	612,300	77,200	253,600	3,000	2,000	21,509,600
1888	1,230,100	104,800	1,334,900	6,949,300	83,400	7,032,700	4,764,700	22,132,100	2,886,500	446,500	94,800	188,400	2,000	5,700	15,010,800
1889	1,219,000	87,800	1,306,800	7,302,700	71,600	7,374,300	4,969,200	17,475,200	2,384,200	527,200	56,800	238,900	2,700	2,900	24,928,800
1890	1,292,600	101,700	1,394,300	7,757,100	90,000	7,847,100	5,672,400	25,760,100	3,235,600	547,800	78,500	306,600	1,900	1,600	12,332,500
1891	1,522,700	81,300	1,604,000	7,923,500	89,300	8,012,800	4,891,100	20,841,100	2,810,400	512,600	72,300	242,900	1,500	1,000	18,571,000
1892	1,520,900	86,100	1,607,000	8,206,500	99,600	8,306,100	5,015,300	24,472,200	3,303,200	638,000	85,000	304,500	1,900	800	20,931,900
1893	1,320,200	91,600	1,411,800	8,505,900	96,800	8,602,700	4,630,900	20,069,600	2,673,800	487,500	58,200	213,200	2,100	4,100	22,321,100
1894	1,473,600	100,600	1,574,200	6,596,500	98,200	6,694,700	5,201,400	24,638,800	3,399,300	537,100	79,200	282,800	2,900	2,700	15,888,600
1895	1,240,900	97,500	1,338,400	7,016,000	102,500	7,118,500	5,151,400	24,753,300	3,348,100	525,400	74,600	265,400	2,400	—	19,720,200
1896	1,558,200	88,300	1,646,500	8,357,900	108,700	8,466,600	5,070,800	19,765,900	3,139,000	538,300	69,500	238,000	2,400	—	22,412,600
1897	1,521,100	90,100	1,611,200	8,199,900	116,500	8,316,400	5,040,500	20,605,900	3,356,200	525,400	62,300	260,600	2,200	3,300	19,772,500
1898	1,500,000	100,500	1,600,500	7,448,800	116,700	7,565,500	5,217,100	24,814,400	3,721,200	412,300	85,000	236,500	1,900	—	13,575,100
1899	1,473,800	87,400	1,561,200	7,443,300	110,800	7,554,100	4,119,900	18,923,100	3,121,000	405,800	68,200	204,500	1,900	—	11,955,400
1900	1,742,100	107,500	1,849,600	9,034,800	130,500	9,165,300	5,210,700	24,411,400	3,993,800	489,700	79,400	289,200	2,200	—	24,643,900
Medeltal:															
1874—1875	1,127,950	69,450	1,197,400	7,036,650	71,750	7,108,400	5,050,850	14,128,450	1,785,800	594,600	107,850	240,350	4,900	17,250	19,428,450
1876—1880	1,113,060	69,280	1,182,340	6,725,400	71,200	6,796,600	5,399,120	17,449,600	2,041,400	614,320	101,740	285,180	3,460	8,620	17,974,580
1881—1885	1,100,080	88,300	1,188,380	7,041,680	91,740	7,133,420	5,471,080	19,540,420	2,244,640	588,580	92,640	271,840	3,620	7,180	17,949,000
1886—1890	1,269,260	110,640	1,379,900	7,375,060	83,800	7,458,860	5,281,440	20,935,340	2,812,320	552,220	84,760	255,180	2,540	2,680	18,326,320
1891—1895	1,415,660	91,420	1,507,080	7,649,680	97,280	7,746,960	4,978,020	22,953,000	3,106,960	540,120	73,860	261,760	2,160	—	19,486,560
1896—1900	1,559,040	94,760	1,653,800	8,096,940	116,640	8,213,580	4,931,800	21,704,140	3,466,240	474,300	72,880	245,760	2,120	—	18,471,900
Medeltal:															
1874—1880	1,117,314	69,329	1,186,643	6,814,329	71,357	6,885,686	5,299,614	16,500,700	1,968,371	608,686	103,486	272,371	3,871	11,086	18,389,971
1881—1890	1,184,670	99,470	1,284,140	7,208,370	87,770	7,296,140	5,376,260	20,287,880	2,628,480	570,400	88,700	263,510	3,080	4,930	18,137,660
1891—1900	1,487,350	93,090	1,580,440	7,873,310	106,960	7,980,270	4,964,910	22,328,570	3,286,600	507,210	73,370	253,760	2,140	—	18,979,230
B) Skörd i deciton (a 100 kilogram).															
1874	901,500	42,210	943,710	4,916,860	46,120	4,962,980	2,719,340	5,021,850	814,320	345,220	66,840	143,480	—	—	—
1875	864,260	63,040	927,300	5,187,540	50,590	5,238,130	3,670,450	8,228,670	1,167,300	611,980	101,570	224,840	—	—	—
1876	879,010	53,080	932,090	4,909,660	48,090	4,957,750	3,160,790	6,747,930	1,029,250	495,200	69,290	181,880	—	—	—
1877	728,850	48,170	777,020	3,842,030	48,190	3,885,220	2,683,900	7,374,320	947,560	396,410	91,380	208,320	—	—	—
1878	938,870	52,900	991,770	5,108,290	50,360	5,158,650	3,789,850	8,877,840	1,211,060	508,360	83,190	252,800	—	—	—
1879	842,980	48,210	891,190	4,739,720	51,080	4,790,800	3,513,670	8,596,710	1,145,680	451,700	97,300	222,930	—	—	—
1880	938,020	55,660	993,680	5,519,560	53,220	5,572,780	3,841,430	9,490,030	1,271,220	564,290	59,670	200,980	—	—	—
1881	532,210	43,340	575,550	4,035,250	54,580	4,089,830	3,090,040	8,403,350	1,074,610	342,950	58,550	120,260	—	—	—
1882	1,003,680	67,760	1,071,440	5,172,000	67,400	5,239,400	3,948,810	10,487,800	1,327,280	512,610	81,620	229,050	—	—	—
1883	782,020	60,770	842,790	4,734,550	62,400	4,796,950	3,374,700	8,878,550	1,213,640	475,320	75,930	222,820	—	—	—
1884	979,680	88,810	1,068,490	5,663,880	68,170	5,732,050	3,841,390	9,768,860	1,310,670	506,780	61,970	218,480	—	—	—
1885	990,510	81,630	1,072,140	5,724,040	66,060	5,790,100	2,960,570	8,555,900	1,219,940	455,270	74,910	197,230	—	—	—
1886	968,500	98,560	1,067,060	5,											

R é s u m é.

Les renseignements annuels sur les faits de la statistique agricole en Suède sont fournis par deux méthodes. Depuis 1865, les Sociétés agricoles des provinces donnent des chiffres directement reçus des cultivateurs, entre autres des renseignements sur la quantité de la semence ainsi que sur celle de la récolte. Cette méthode est la plus ancienne des deux, mais on n'en peut publier les résultats qu'après l'expiration d'une année au moins. A cause de cela, il a été introduit, depuis 1874, une autre méthode donnant des renseignements immédiatement après la fin de la récolte, bien qu'en chiffres approximatifs. Le calcul se fait de la manière suivante: la quantité ensemencée étant connue par les publications des Sociétés agricoles et les corrections nécessaires y ayant été apportées, on n'a besoin que de demander une appréciation des multiples des grains récoltés dans chaque bailliage (au nombre de 520). Ces chiffres approximatifs, multipliés par la quantité de la semence, donnent les chiffres de la récolte.

C'est par la combinaison des résultats de cette dernière méthode avec les rapports des préfets des provinces qu'on a pu dresser la présente relation — la vingt-septième de la série.

La récolte de 1900, d'après les rapports des préfets, a été censée *presque bonne*. La récolte des céréales est, peut-être, la plus grande qui ait jamais été moissonnée dans la Suède; de plus, la qualité est bonne. La récolte des pommes de terre a été, de même, très riche et d'une très bonne qualité. Quant à la récolte du foin, la quantité n'a été que médiocre, la qualité, au contraire, excellente.

Le tableau 1 résume les multiples des grains divers par provinces: col. 2 froment d'hiver, col. 3 froment d'été, col. 4 seigle d'hiver, col. 5 seigle d'été, col. 6 orge, col. 7 avoine, col. 8 méteil, col. 9 pois, col. 10 fèves, col. 11 vesces, col. 12 sarrasin, col. 13 colza, col. 14 pommes de terre. Les autres colonnes (15—25) contiennent les appréciations sur la récolte du lin, du fourrage etc.

Le tableau 2 donne les quantités calculées de la récolte. Pour faciliter la comparaison, nous ajoutons aussi la moyenne des dix années précédentes:

	1900.	Moy. de 1890—1899.
	Hectolitres.	Hectolitres.
Froment (col. 2 et 3)	1,849,600	1,534,900
Seigle (col. 4 et 5)	9,165,300	7,848,400
Orge (col. 6)	5,210,700	5,001,100
Avoine (col. 7)	24,411,400	22,463,400

	1900.	Moy. de 1890—1899.
	Hectolitres.	Hectolitres.
Méteil (col. 8)	3,993,800	3,210,800
Pois (col. 9)	489,700	513,000
Fèves (col. 10)	79,400	73,300
Vesces (col. 11)	289,200	255,500
Pommes de terre (col. 14)	24,643,900	17,748,100

Le tableau A contient, en proportion pour cent des grains récoltés, les relations entre la récolte de 1900 et la moyenne des années 1876—1895.

Les données sur le poids moyen des céréales récoltées sont comprises dans le tableau B. Voici le poids par hectolitre:

	1900.	Moy. de 1876—1895.
Froment d'hiver	79.2 kilogr.	77.8 kilogr.
Seigle d'hiver	73.9 »	72.1 »
Orge	64.6 »	63.1 »
Avoine	48.9 »	47.5 »
Méteil	56.8 »	55.0 »
Pois	80.4 »	78.8 »
Fèves	77.8 »	77.4 »
Vesces	77.3 »	74.1 »

Le poids total de tous les blés et légumineuses récoltés en 1900 a été de 2,647 millions de kilogr.; la moyenne de 1890—1899 représente 2,331 millions de kilogr. Le tableau C en donne des renseignements plus détaillés.

L'appréciation de la valeur en argent de la récolte a été supprimée ici, vu qu'une pareille estimation se fait annuellement dans le résumé des rapports des Sociétés agricoles.

Les Annexes 1—3, pages 17—18, contiennent les principaux résultats des 27 rapports sur la récolte publiés jusqu'ici de cette espèce (années 1874—1900). L'Annexe 1 donne les multiples des grains récoltés, de même que le poids par hectolitre, de chacune des céréales, l'Annexe 2 les jugements généraux relatifs à la récolte du foin et de la paille et enfin l'Annexe 3 les chiffres absolus de la récolte, en hectolitres et en quintaux métriques.

